

Debatten van de provincieraadszitting

24 april 2013

OPENBARE ZITTING 24 APRIL 2013

De heer voorzitter

Dames en heren, ik verklaar de zitting van de Provincieraad van Oost-Vlaanderen voor geopend.

Zijn er verlofaanvragen voor vandaag? Indien niet, dan gaan we over tot de agenda.

Ja?

Mevrouw Verhoeve

Meneer de voorzitter, mevrouw De Merlier is ziek. Vandaar dat ze niet deelneemt aan de raad vandaag.

De heer voorzitter

Goed, we nemen daarvan akte. Dan gaan we over tot de agenda van de raad.

PUNT 1. VLAAMS COÖRDINATIECENTRUM MESTVERWERKING VZW (VCM) (OPENBARE ZITTING)

Aanduiding van 1 vertegenwoordiger in de algemene vergadering en de raad van bestuur en machtiging in geval van verhindering de vertegenwoordiger te vervangen door de bevoegde ambtenaar

De heer voorzitter

Het vzw Vlaams Coördinatiecentrum voor de Mestverwerking. Aanduiding van 1 vertegenwoordiger in de algemene vergadering en de raad van bestuur en machtiging in geval van verhindering de vertegenwoordiger te vervangen door de bevoegde ambtenaar.

Ja, mevrouw?

Mevrouw Willems

Wij stellen als vertegenwoordiger gedeputeerde Alexander Vercamer voor.

De heer voorzitter

Gedeputeerde Alexander Vercamer, desgevallend vervangen door de bevoegde ambtenaar.

Ja, meneer Vercamer?

De heer gedeputeerde Vercamer

Als bevoegd ambtenaar: Didier Huygens, diensthoofd van de dienst Landbouw & Platteland.

De heer voorzitter

Meneer Huygens als bevoegde ambtenaar.

DEBATTEN

We kunnen dit punt ter stemming leggen.
Opening van de stemming.

[stemming]

Heeft iedereen gestemd? Sluiting van de stemming.
36 'ja', 19 'neen', 13 onthoudingen, 2 afwezigen.

PUNT 2. INFORMATIEPUNT EUROPA DIRECT (OPENBARE ZITTING)

Wedstrijd Europese gemeente van Oost-Vlaanderen 2013: goedkeuring van de organisatie van de tweejaarlijkse wedstrijd met prijzengeld ter waarde van 8000 euro.

De heer voorzitter

Informatiepunt Europa Direct. Wedstrijd Europese gemeente van Oost-Vlaanderen 2013: goedkeuring van de organisatie van de tweejaarlijkse wedstrijd met een prijzengeld ten bedrage van 8000 euro.

Vraagt iemand hierover het woord?
Goed, collega, ge hebt het woord.

De heer Kurt Moens

Het is eigenlijk een heel gewone vraag: is het wel de taak van de provincie om dit te doen?

De heer voorzitter

Deputé?

De heer gedeputeerde Versnick

Het is zo dat dit in samenwerking met Europa gebeurt. Europa probeert zijn projecten en de relevantie van dit werelddeel over gans het grondgebied van Europa kenbaar te maken. Het zoekt daarvoor partners. De provincie is bij dit project de partner van Europa. Om de 2 of 3 jaar wordt dat hernieuwd. Er is een oproep gekomen om aan te geven wie daarin partner kan zijn. De provincie is daarop ingegaan. Het gaat hierbij om middelen die uit Europa komen. Het project wordt gefinancierd vanuit Europa.

De heer voorzitter

Meneer Fiers heeft het woord gevraagd.

De heer Fiers

Voorzitter, het is ons bij de stemming daarnet opgevallen dat er geen meerderheid van de 72 leden in de zaal is. Er is een relatieve meerderheid gehaald. Ik stel voor dat we 10 of 5 minuten schorsen, zodat we de meerderheid in staat stellen voldoende mensen bij elkaar te harken om zelf in de meerderheid te zijn. We zullen daartoe dan ook efkes de vergadering verlaten, zodat we ... Er waren daarnet 36 stemmen voor. 72 gedeeld door 2 is 36, plus 1. U bent er dus niet, hè? Of moeten we het nog even bekijken? Ik wil wel een proefstemming organiseren om te bekijken hoeveel mensen er in de zaal zijn, als u twijfelt aan wat ik zeg.

De heer voorzitter

Ik begrijp uw standpunt, collega, maar zolang we in getal hier zijn, kunnen we geldig beslissen en geldig stemmen.

De heer Fiers

Dan zullen wij nu de zaal verlaten.

[De fracties Groen, N-VA en Vlaams Belang verlaten de provincieraadzaal]

De heer voorzitter

Goed, dan schors ik de zitting gedurende 10 minuten.

[schorsing]

De heer voorzitter

Meneer de gouverneur, dames en heren, ik heropen de vergadering na de schorsing. Daarbij moet ik erop wijzen dat we er ten stelligste op rekenen dat de leden van het uitvoerend orgaan stipt in deze vergadering aanwezig zijn. Ik heb gezien dat de eerste gedeputeerde niet nagelaten heeft om hen op hun verplichtingen te wijzen.

Dit gezegd zijnde, keren we terug naar punt 2. We hebben de stemming over het informatiepunt nog te goed.

Ten tweeden male, collega, ja?

De heer Fiers

Ja, voorzitter, eerst ging het om een motie van orde over de werkwijze van de raad. Deze keer is het inhoudelijk. Ik wil aankondigen dat wij ons om technische redenen zullen onthouden. Dat heeft natuurlijk alles te maken met het peilen van het al dan niet opnieuw bereiken van het quorum.

De heer voorzitter

Goed. Dan gaan we nu over tot de stemming. Ter herinnering: het gaat over punt 2, het informatiepunt. Opening van de stemming.

[stemming]

Heeft iedereen gestemd? Sluiting van de stemming.

Resultaat: 39 'ja', 21 'neen', 10 onthoudingen.

PUNT 3. VLAAMSE AUTONOME HOGESCHOOL GENT (OPENBARE ZITTING)

Toekenning subsidie organisatie ondernemersaward 2013 ten bedrage van 3500 euro

De heer voorzitter

Dan gaan we over tot het volgende punt: de Hogeschool Gent. Toekenning subsidie organisatie ondernemersaward 2013 ten bedrage van 3500 euro.

DEBATTEN

Vraagt iemand hierover het woord? Meneer de fractieleider.

De heer Gryffroy

Geachte collega's, wij zouden met onze fractie hier graag iets aan willen toevoegen. Dat de Hogeschool Gent een dergelijk iets organiseert, is op zich zeer lovenswaardig. Maar zoals mijn collega Kurt Moens terecht aangekaart heeft in punt 2, moet ge hier ten gronde de vraag stellen of het een taak is van de provincie om voor de organisatie van de ondernemersaward een subsidie toe te kennen van 3500 euro. Die vraag is zeker van belang omdat het hier gaat over een positie die we zouden moeten innemen zonder dat er een nieuwe beheers- en beleidscyclus is. In het kader van de nieuwe beheers- en beleidscyclus die er zal komen, zijn wij als fractie druk bezig zelf criteria op te stellen om te bekijken aan welke kapstukken bepaalde subsidies kunnen voldoen. Dan weten we wanneer we op dit punt 'ja' of 'neen' moeten stemmen. Maar in deze situatie menen wij dat dit niet behoort tot de kerntaken van de provincie. Weliswaar geldt dat misschien wel voor jullie, in het kader van wat vroeger gebeurd is en dus nu nog doorloopt tot de nieuwe beheers- en beleidscyclus behandeld of goedgekeurd wordt. Wij gaan als fractie echter 'neen' stemmen.

De heer gedeputeerde Versnick

Los van de beheers- en beleidscyclus is het toch wel zeer duidelijk dat de provincie een aantal helder omschreven bevoegdheden heeft gekregen als het gaat om het stimuleren van het ondernemerschap en het ondersteunen van de economie. We hebben zelfs op aandringen van de minister-president en in overleg met hem besloten een acquisitieplatform op te richten om nieuwe investeringen naar onze provincie te trekken. Op economisch vlak, collega, staat het buiten kijf, dat hier een zeer duidelijke rol voor de provincie is weggelegd. Het punt dat nu aan de orde is, ligt uiteraard in het verlengde hiervan: het gaat over het stimuleren van het ondernemerschap. Ge kunt erover discussiëren of dit de juiste manier is om dat ondernemerschap te stimuleren of niet, maar in elk geval ligt dit zeer duidelijk binnen de bevoegdheden die we hebben in het kader van het stimuleren van de economie. En een economie kan alleen draaien als er ondernemers zijn die de kar trekken. Ge zoudt eigenlijk goed geplaatst moeten zijn om te weten dat het inderdaad de ondernemers zijn die maken dat de economie draait.

De heer voorzitter

Goed, ik denk dat we punt 3 dan ter stemming kunnen leggen.
Opening van de stemming.

[stemming]

Heeft iedereen gestemd? Sluiting van de stemming.
49 'ja', 21 'neen', geen enkele onthouding.
Ook dit punt is meteen goedgekeurd.

PUNT 4. RUIMTELIJKE PLANNING (OPENBARE ZITTING)

Dossier Wind: kennisneming van de resultaten van het onderzoek en nemen van een beslissing op vlak van locatiekeuze en projectrealisatie

De heer voorzitter

Dan gaan we over naar het Dossier Wind.

Meneer Gryffroy.

De heer Gryffroy

Vooraleer u met het dossier Wind verdergaat, heb ik een kleine mededeling te doen. In een aantal bijlagen wordt de naam van het Vlaams EnergieBedrijf vermeld. Zoals jullie wel weten, ben ik voorzitter van de raad van bestuur van dit bedrijf. Als ik de documenten ten gronde lees, lijkt er niet meer aan de orde te zijn dan wat tot nu toe gebeurd is: wat informele contacten tussen de ambtenaren hier binnen de provincie en de CEO van het Vlaams EnergieBedrijf. Ik meen dan ook niet dat op basis hiervan sprake zou kunnen zijn van een mogelijk conflict of een belangenverstrengeling. Maar mocht de raad daar toch anders over beslissen, dan wil ik dat graag weten. Dan zal ik de zaal ook verlaten.

De heer voorzitter

De eerste gedeputeerde.

De heer gedeputeerde Vercamer

... (*onverstaanbaar*). Maar dit is een ruimtelijk uitvoeringsplan waar we eigenlijk voorstaan. Er is dus geen enkel probleem. Bij het vorige punt was er misschien wel een probleem, met betrekking tot een personeelslid van de hogeschool. Maar dat is een andere discussie. De fractie waarvan de betrokkene fractieleider is, heeft indertijd tegen mij een klacht neergelegd omdat ik meegestemd had over een dossier van de rechtsvoorganger van de Arteveldehogeschool, waar ik toen met verlof was. Maar ik maak daar ook geen punt van, hoor.

De heer voorzitter

Dat siert u, eerste gedeputeerde. Trouwens, meneer de fractieleider: gisteravond op de informele vergadering van de fractieleiders, waarop u vertegenwoordigd was door uw plaatsvervanger, is de vraag opgeworpen en hebben we volgens mij de zaak uitgepraat.

De heer Gryffroy

Ja, dat klopt, maar ik wil hebben dat het genoteerd wordt.

De heer voorzitter

Het is goed dat het vermeld wordt. Dank u. Gedeputeerde Versnick heeft aangekondigd dat hij in verband met dit punt eerst een verklaring zou willen afleggen. Gedeputeerde, het spreekgestoelte is voor u.

De heer gedeputeerde Versnick

Dank u wel. Meneer de voorzitter, meneer de gouverneur, geachte collega's van de raad en van de deputatie, meneer de griffier. Wij zijn op dit ogenblik bij een belangrijk agendapunt in de raad aangekomen: het winddossier. Misschien is het wel het belangrijkste – of op zijn minst het meest geruchtmakende – dossier van dit jaar. Om u een beetje gemakkelijker wegwijs te maken, worden op dit moment slides (*zie bijlage*) uitgedeeld die een aantal aspecten van dit dossier visueel zullen voorstellen. Collega's, zoals u weet, voert de provincie al enkele jaren een proactief beleid rond windmolens. De provincie heeft vanaf het begin gekozen voor een ondersteunend beleid. Een beleid dat ordent, zowel op het ruimtelijke vlak als in het verhaal van de fameuze lusten en lasten. Vandaag zijn we in het winddossier op een beslissend moment aangekomen. Het momentum van vandaag komt voort uit een eerdere provincieraad: die van 20 juni 2012. Toen is het winddossier ook op de raad geagendeerd. Dat gebeurde naar aanleiding van de landschappelijke studies die de inplanting van windturbines in Eeklo-Maldegem en langs de E40 tussen Aalter en Aalst onderzochten. De raad heeft toen een beslissing genomen in 4 artikels. Ik breng ze even in herinnering. Artikel 1: het proces tot verfijning van de

DEBATTEN

zoekzones Maldegem-Eeklo en E40 van Aalter tot Aalst dient te worden verdergezet. Artikel 2: er dient verder milieuonderzoek te gebeuren met betrekking tot de voorgestelde scenario's, de wenselijkheid, noodzakelijkheid en milieu-impact van de voorgestelde landschappelijke maatregelen en de realiseerbaarheid van concrete projecten op het vlak van verdeling van lusten en lasten. Tevens moet onderzocht worden wat de mogelijkheden zijn om gebieden aan te duiden waar windturbines kunnen worden uitgesloten. Artikel 3: voor het vervoltraject dient een duidelijk stappenplan te worden uitgewerkt, waarin duidelijk wordt hoe de provincie zal omgaan met de verschillende stakeholders en welke communicatiemiddelen zullen worden ingezet. Artikel 4 ten slotte stelde: er moet een onderzoek gestart worden naar de inspanningen die elke Oost-Vlaamse gemeente levert op het vlak van hernieuwbare energie, zoals er ook een potentieonderzoek moet worden opgestart naar de mogelijkheden van lokale hernieuwbare energie, gebaseerd op biomassa, biogas, zonne-energie en eventuele andere vormen van hernieuwbare energie. Na de provincieraad van 20 juni 2012 is er heel veel overleg gepleegd en onderzoek uitgevoerd. Er is rekening gehouden met de verzuchtingen en bemerkingen van alle betrokken actoren. En nu zijn we klaar. Alles is in stelling gebracht, zodat de verdere ontwikkeling van windturbines in Eeklo-Maldegem en langs de E40, maar eigenlijk in heel de provincie in de best mogelijke omstandigheden kan verlopen. Oost-Vlaanderen weet wat zijn windpotentieel is. Oost-Vlaanderen is klaar om de realisatie ervan effectief aan te pakken.

Collega's, het winddossier is met een vijftigtal documenten nogal een lijvig dossier. Het bevat uiteraard alle antwoorden op de vragen die gesteld zijn op 20 juni 2012. Ik wil het u graag in een paar woorden toelichten. Om dat te doen, ga ik even terug in de tijd en bouw ik zo het verhaal stap voor stap op. Zoals gezegd, voert de provincie Oost-Vlaanderen een proactief beleid met betrekking tot de inplanting van de windturbines, met als eerste belangrijke aanzet het provinciale beleidskader Windturbines uit 2009. Toen zijn er zoekzones en landschappelijke rustzones gedefinieerd. Op dat eigenste ogenblik werd de wetgeving versoepeld, waardoor de inplanting van windturbines in het landbouwgebied mogelijk werd (de zogenaamde 'clichering'). Deze aanpassing leek kansen voor de windenergie te creëren, maar in de praktijk zagen inwoners en lokale besturen van gunstige windregio's de aanvragen van overal op zich afkomen. Waar het ergens begon, was zeer duidelijk, maar waar het ging eindigen, wist niemand. Ook voor de netbeheerders Elia en Eandis en de beheerders van het luchtruim Belgocontrol en Defensie waren er heel wat technische problemen. De versoepeling van de wet bleek uiteindelijk een nadeel te zijn voor de verdere ontwikkeling van windenergie in Vlaanderen. U vindt dat op plaat 2 in de uitgedeelde slides. Als u die plaat bekijkt, kunt u een aantal dingen vaststellen. U kunt zien dat het geïnstalleerde cumulatieve vermogen van wind inderdaad stijgt. Op de blauwe lijn hebt ge een aanduiding van de vergunningen die per jaar gerealiseerd worden. Dat is het lijstje onderaan. Daar kunt ge inderdaad een kleine boost vaststellen op het ogenblik dat de clichering erdoor komt. Daarna ziet u echter een terugval als gevolg van de onzekerheid die ik zojuist noemde en dus als gevolg van het verlies aan draagkracht voor windenergie. Om de inplanting van windturbines ruimtelijk te ordenen, heeft de provincie Oost-Vlaanderen uitvoeringsplannen opgestart voor 2 macroconcentratiezones uit het provinciale beleidskader, te weten Maldegem-Eeklo en de E40 tussen Aalter en Aalst. In het provinciale beleidskader Windturbines kwamen nog 3 andere macroconcentratiezones voor. U vindt die allemaal op plaat 3. 2 van die zones zijn uiteraard de zones in de Gentse Kanaalzone en de Waaslandhaven, maar daar verloopt de ontwikkeling voorlopig via de havenbedrijven. De derde is uiteraard de zone E17 tussen Gent en Antwerpen, maar zoals uit de cijfers blijkt, is die reeds maximaal vergund. In Maldegem-Eeklo en langs de E40 tussen Aalter en Aalst werd landschappelijk onderzocht waar de windturbines konden worden geconcentreerd. Die concentratie was uiteraard ook nodig vanuit een financiële/technische overweging. Immers, als de windmolens kriskras in Oost-Vlaanderen geplaatst worden, zullen Elia en Eandis voor de onmogelijke opdracht staan – of voor een zeer dure missie – om die windmolens aan te koppelen op het net. Concentratie is dus uiteraard ook iets wat bijdraagt aan de economische leefbaarheid en het economische optimum van een en ander. Na grondig onderzoek werden uiteindelijk de conclusies getrokken die u vindt op de platen 4, 5 en 6. Grootchalige windturbines in de macroconcentratiezone Maldegem-Eeklo kunnen geconcentreerd worden volgens 2 scenario's: een lineair scenario of een rasterscenario. Voor de macroconcentratiezone E40 tussen Aalter en Aalst waren ook 2 scenario's mogelijk: een scenario van windlandschappen langs de E40 of een scenario duurzame bedrijventerreinen. Bij dat laatste ging het om een concentratie van windturbines op bedrijventerreinen in Aalter, Gent, Melle/Wetteren en Aalst.

Collega's, de landschapsstudies zijn begin 2012 afgerond. De resultaten zijn uitgebreid gecommuniceerd met burgers, overheden, middenveldorganisaties en administraties. Een volgende stap was het milieuonderzoek. In het plan-MER is een theoretische maximale inplanting per zone en per deelgebied onderzocht op impact op het milieu (geluid, slagschaduw), op het landschap en op fauna en flora. Met andere woorden: er is onderzoek gedaan naar de impact op omgeving en mens.

Collega's, ik benadruk hier dat men in dit onderzoek is uitgegaan van een maximale inplanting. Men heeft dus een theoretisch kader uitgezet: hoe zou je op die zones overal waar het enigszins mogelijk is een windmolen kunnen plaatsen. Ik kom hier straks nog op terug. De landschappelijke voorstudie en de resultaten van het plan-MER werden uitgebreid besproken met de sector en toegelicht aan alle betrokken actoren: de technische administraties (Elia, Eandis, Belgocontrol, het AWW en noem maar op) en de betrokken overheden. Uiteraard werd overleg gepleegd met de gemeenten, de colleges, de actiecomités, de administraties, de middenveldorganisaties en ook met de burgercoöperaties in oprichting. De visievorming van de landschappelijke voorstudie, de resultaten van het plan-MER en de feedback van alle betrokken actoren zijn in overweging genomen bij de uiteindelijke locatiekeuze die thans voorligt. Om die keuze te maken, zijn we van een theoretische maximale invulling overgegaan naar een realistische invulling van de zones en clusters. U vindt dat op plaat 9. Van het startpunt om overal windmolens te plaatsen waar het maar mogelijk is, zijn we dus gegaan naar iets wat veel rustgevender is en naar een realistische inplanting. Dat betekent, collega's, dat de impact op milieu en mens veel geringer zal zijn dan wat beschreven is in het plan-MER, want dat plan-MER is gebaseerd op een maximale inplanting. Wat is uit al dat onderzoek en overleg voortgekomen? Welnu, u zult straks uitgenodigd worden om een voorkeursbeslissing te nemen. De voorkeurlocaties zijn voorgesteld aan de provincieraad. U vindt ze terug op de platen 10 en 11. In Eeklo-Maldegem hebben we geopteerd voor een lineair scenario. Daar zouden 25 nieuwe windmolens kunnen komen. Dat brengt het windpark daar op 41 turbines. Op het bedrijventerrein Aalter kunnen 6 à 8 windmolens komen, op de windakker Hansbeke op het grondgebied van Nevele 6, op het bedrijventerrein Zwijnaarde een tiental, op de windakker Melle/Wetteren 7 extra windmolens, op de windkouter Sint-Lievens-Houtem/Erpe-Mere 5 à 6 en tot slot op het bedrijventerrein Erembodegem ook 5 à 6. In totaal kunnen er dus 68 nieuwe windmolens komen, waarvan 25 verspreid over Eeklo en Maldegem en 43 langs de autosnelweg E40 tussen Aalter en Aalst. Tegelijk met het aanduiden van deze windparkenclusters zijn er ook uitsluitingszones afgebakend. In een straal van 5 kilometer rond elk windpark kunnen geen windturbines meer gebouwd worden. Collega's, ook dit is natuurlijk zeer belangrijk voor het draagvlak. Waar voorheen iedereen de vrees had dat er altijd wel ergens een nieuwe windmolen zou kunnen komen, zeggen we nu: ze zullen geconcentreerd zijn. We duiden aan waar ze kunnen komen, maar we duiden bovendien aan waar ze niet kunnen komen. Zo is dus een strikt kader aan de bevolking meegegeven, zodat er op dit vlak zekerheid en gerustheid kan zijn. Nu, de provincie heeft niet alleen de ruimtelijke aansturing aangepakt. Een grotere aanvaarding van windturbines in de omgeving kun je ook verkrijgen door een herverdeling van de lusten voor enkelen (de grondeigenaars en projectontwikkelaars) en de lasten voor velen (alle omwonenden en gemeenten). Een herverdeling van deze lusten en lasten leidt tot een grotere aanvaarding van windturbines in de omgeving. De herverdeling van lusten en lasten moet ervoor zorgen dat de windturbines niet alleen inkomsten opleveren voor grondeigenaars (via de opstalvergoeding) en projectontwikkelaars, maar ook voor de lokale gemeenschap. De wind, collega's, waait immers voor iedereen. Met het oog op die inkomsten voor de lokale gemeenschap hebben we een participatief model voorgesteld. Daar zal ik later verder op ingaan. Herverdeling moet er ook voor zorgen dat de lasten in de mate van wat mogelijk is getemperd worden. Dit moet gebeuren via een landschapsfonds en een fonds voor hernieuwbare, rationele energie. Dat is uiteindelijk wat we in ons model de 'outputzijde' hebben genoemd. We zijn de mosterd gaan halen in een project waarvan u weet dat het succesvol is: het project Gentse Kanaalzone. Met dat project zijn we er via begeleiding in geslaagd om met een aantal ingrepen in het landschap de relatie tussen industrie en bewoning in een beter evenwicht en een betere consistentie te brengen. Er is ook een aanvraag ingediend om gesubsidieerd te worden voor een persoon die het project zal begeleiden. Volgens mij hebt u die aanvraag in de vorige provincieraad goedgekeurd. Het is natuurlijk leuk om een fonds te voorzien, maar dat fonds zal ook moeten aangestuurd worden en aangewend worden door personen. De gemeenten zullen daarin moeten begeleid worden. We hebben daarvoor dus reeds een project ingediend. Met deze herverdeling hebben we getracht een evenwicht te vinden tussen de verzuchtingen van de burgers, van de lokale overheid, van de overige betrokken actoren en van de projectontwikkelaars.

Ik ga nu even verder in op het participatiemodel. Dat is plaat 13. Het participatiemodel dat wij vooropstellen, collega's, is een participatie van 20% per windpark in fysiek afgeschermden turbines voor de lokale gemeenschap. We opteren er dus niet voor dat 20% van de aandelen of 20% van de molens van een bepaald park naar de gemeenschap moet gaan. Nee, we willen dat het een afgescheiden molen is, zodat er sprake is van een echt eigenaarschap. Er moet een echte betrokkenheid ontstaan tussen de lokale bevolking of de lokale overheid en de betreffende windmolen. Ze moeten kunnen zeggen: die windmolen daar, dat is de onze; die is voor ons aan het draaien. Dat is concreet, maar het is ook realistisch. Want ge moet wel weten dat we hier geen enkel wettelijk kader hebben in Vlaanderen. Er is hier uiteindelijk sprake geweest van een negotiatie. We hebben min of meer druk uitgeoefend, zo van: als jullie willen tot realisatie overgaan, dan ga je een concessie moeten doen aan de lokale gemeenschap.

DEBATTEN

We hebben daar een uniek model voor uitgewerkt, een model dat niet op een reglement, wet, decreet of richtlijn gebaseerd is, maar op negotiaties. Nu weet ik dat er mensen zijn die zeggen: maak er 50% van. Maar het afdwingen van 50% zonder reglementair kader is natuurlijk totaal onmogelijk. Overigens: in Wallonië is wel een reglementair kader uitgewerkt, maar ook daar gaan stemmen op die zich afvragen of dit eigenlijk wel kan, of het eigenlijk wel afdwingbaar is. Ik denk dus dat we verstandiger bezig zijn als we iets voorzien wat realistisch is en als we middels concrete contracten iets van de sector kunnen afdwingen. Op die manier zal er geen sprake zijn van 10 vogels in de lucht, maar kunnen we de lokale overheden een concrete vogel in de hand geven. Deze rechtstreekse participatie, collega's, zorgt ervoor dat de lokale gemeenschap deel zal uitmaken van de windprojecten in haar eigen omgeving. De mensen daar hebben er zelf iets over te zeggen. Ze zullen zelf ervaren hoe het is om windenergie om te zetten in stroom. Dat zal hen meer dan wat ook doen nadenken over hun eigen stroomverbruik. Het zal hun houding en op termijn ook de houding van burens, vrienden en familie tegenover windenergie wijzigen. Op die manier zal het draagvlak versterkt worden. Door het hele proces – de ruimtelijke aansturing, de intensieve communicatie, maar zeker ook het voorop gestelde model van lusten en lasten en van participatie – hebben de vele actoren (en niet het minst de lokale gemeenschappen) een opening gezien om bijkomende windturbines te aanvaarden. Het vergunningstraject zal er goed bij varen. De vergunningverlenende administraties zijn vanaf het begin meegenomen in alle aspecten van de locatiekeuzes. Ze hebben alle troeven in handen om een weloverwogen advies te verstrekken. Elia en Eandis zijn bereid de nodige investeringen te doen om de bijkomende windprojecten in de zones aan te sluiten. Ik heb u daarnet toegelicht dat die aansluiting op dit moment zeer problematisch is. Ook Belgocontrol kan de nodige aanpassingen doen. Met het AWV wordt een efficiënte aansluiting afgesproken. Met Defensie kan verder worden onderhandeld over uitzonderingsmaatregelen, maar dan over welafgewogen zones. Door het hele projectproces zullen turbines kunnen vergund worden die anders niet of nauwelijks door het vergunningstraject zouden geraakt zijn. Het vergunningstraject van de turbines zal ook korter zijn. Collega's, het voorgestelde lusten-en-lastenmodel, het participatiemodel is op deze manier onontbeerlijk voor een gedragen en duurzame ontwikkeling van windturbines. Het is de manier waarop deze gebieden moeten worden ontwikkeld.

Ik wil toch nog even benadrukken, collega's, welke beslissing we vandaag nemen. We nemen hier een voorkeursbeslissing. Dat betekent dat op het ogenblik waarop die voorkeursbeslissing genomen wordt de effectieve procedures van start kunnen gaan. Bij die effectieve procedures horen uiteraard alle normale stappen die in een RUP of in een PRUP (als het de provincie is die het initiatief neemt) moeten genomen worden. Een van die stappen is de consultatie – van de burgers, maar uiteraard ook van de bestuurders. Op het ogenblik dat we hier een principiële beslissing nemen, zullen we de procedures opstarten. Pas op dat ogenblik gaan we effectief over concrete inplanting en concrete dossiers spreken. Daar zullen lokale autoriteiten uiteraard ook hun inspraak en hun volle rol in kunnen spelen.

Collega's, ik wil toch nog een paar woorden wijden aan de rol van het Vlaams EnergieBedrijf, dat voor een stuk meegenomen wordt in een van de bijlagen. Om turbines te kunnen bouwen, aan te kunnen sluiten en te kunnen exploiteren, moet de overheid over kennis en kapitaal kunnen beschikken. Beide zijn aanwezig in het Vlaams EnergieBedrijf. Bovendien is een van de specifieke doelstellingen van het Vlaams EnergieBedrijf om te investeren in hernieuwbare energie en deze ook te exploiteren. Als provincie zijn wij er sterk in geïnteresseerd om met het Vlaams EnergieBedrijf een partnership aan te gaan. Er is reeds een aantal verkennende gesprekken geweest op ambtelijk niveau, maar een formeel arrangement van de raad van bestuur is er nog niet. Wij hopen dat na deze raadszitting formele gesprekken met de raad van bestuur kunnen worden opgestart en dat dan onderzocht gaat worden hoe in eerste instantie het Vlaams EnergieBedrijf kan participeren en de knowhow kan aanleveren of de ontwikkeling kan ondersteunen. Daarna kunnen burgers of groeperingen van burgers eveneens in het project participeren.

Wat zal er nu nog komen, collega's? Een ruime communicatie met de burgers en een uitgebreid communicatietraject, met onder andere de Windkrant, 2 infoavonden in de maand mei en uiteraard het inzetten van onze eigen communicatiekanalen. Na de provincieraad komt er een debriefing met alle betrokken actoren en een juridische vertaling van dit dossier. Die juridische vertaling vindt plaats op 2 niveaus. In de eerste plaats gaat het om een formele opstart van de PRUP-procedures, waarin, zoals u weet, inspraak enzovoort moeten plaatsvinden. In de tweede plaats moet er uiteraard ook een juridische vertaling zijn van het engagement dat van de sector komt. De sector heeft dat engagement inmiddels kenbaar gemaakt. Ik heb betrokkenen aangemaand om nog voor deze provincieraad een principiële stelling in te nemen. Dat hebben ze gedaan. Ik ben er niet helemaal tevreden over (of helemaal niet tevreden; dat laat ik nog even in het midden). Maar hoe dan ook: er is een eerste vaststelling. De sector onderschrijft de participatie. Van het landschapsfonds heeft men eerst gezegd dat men daarmee akkoord was, maar daar komt men op terug. Er staan ook nog een paar voorwaarden in die, zoals men het in het klassiek Vlaams noemt, leonijns zijn. Juristen verstaan dat. Het betekent dat ze eenzijdig en absurd zijn.

Ik noem als voorbeeld het feit dat geen enkele burger naar de Raad van State zou mogen gaan voor het realiseren van deze voorwaarden. Nu, ik denk dat het goed is dat ze een signaal gegeven hebben dat ze in deze pistes willen meewerken. In de beslissing die voor u ligt, staat heel duidelijk dat er spijkerharde garanties moeten zijn voordat we voor welk PRUP ook naar een plenaire vergadering gaan. Zal het niet achteruitgaan, dan zal op dat vlak dus een waterdicht contract moeten liggen met betrekking tot de engagementen die de sector wil nemen ten opzichte van de lokale autoriteiten.

Dan nog een idee van de timing. Vergunningsaanvragen kunnen hopelijk eind 2013 worden gedaan. Als het een beetje vlot verloopt, zou het PRUP kunnen worden goedgekeurd in het voorjaar van 2014. De bouw van de windturbines kan dan in het najaar van 2014 van start gaan en dan kunnen ze in het voorjaar van 2015 in gebruik worden genomen. Dat is natuurlijk de optimistische schatting van de vooruitgang van een en ander.

Misschien nog een paar laatste woorden, collega's, over de situering van hernieuwbare energie in het plaatje van de provincie. Dat was ook een van de opdrachten die meegegeven was. U vindt het op de platen 14 en 15. We hebben een scan gedaan van onze provincie. Het windpotentieel in onze provincie is ongeveer 300 turbines. Als we in onze provincie 300 windturbines kunnen realiseren, collega's, betekent dit dat we groene stroom kunnen leveren uit windenergie aan alle gezinnen in Oost-Vlaanderen. Dit potentieel staat inderdaad voor het jaarlijkse verbruik van alle gezinnen in Oost-Vlaanderen. Het windpotentieel van de zones Eeklo-Maldegem en E40 zal met de realisatie van de voorkeursbeslissing nagenoeg volledig ingevuld worden, meer bepaald: voor meer dan 90%.

Collega's, ik moet het u niet uitleggen, maar ik ga het toch nog even doen, zodat er geen onduidelijkheid over kan bestaan: windenergie is bij uitstek een duurzame energiebron. Wind is een onuitputtelijke energiebron. Bij de productie van elektriciteit uit wind komen geen afvalstoffen en geen schadelijke gassen vrij. Windturbines spelen nu al een belangrijke rol in onze elektriciteitsvoorziening. Ze zullen dat in toenemende mate doen, in het licht van de klimaatdoelstellingen en in het licht van het streven naar onafhankelijkheid ten opzichte van fossiele en nucleaire brandstoffen. Uit onze scan is ook gebleken dat windenergie na zonne-energie de belangrijkste bron voor hernieuwbare energie is die we hebben.

Windenergie is ook een belangrijke economische activiteit geworden. De ontwikkelaars hebben als doel actief bij te dragen aan de uitbouw van deze vorm van groenestroomproductie. Het is dus belangrijk dat de ontwikkeling van windturbines zo efficiënt en zo vlot mogelijk kan plaatsvinden. Dat is belangrijk voor ons leefmilieu, voor het halen van de klimaatdoelstellingen, voor het bereiken van onafhankelijkheid ten opzichte van fossiele en nucleaire brandstoffen, maar ook voor de economische ontwikkeling van de windenergiesector. In het licht van deze belangrijke rol van windenergie in het klimaat en in het onafhankelijkheidsverhaal heeft de provincie Oost-Vlaanderen de handschoen opgenomen om actief mee te werken aan een duurzame ontwikkeling van windenergie binnen haar grenzen.

Collega's, dit is geen eindpunt. Integendeel, hier begint het. We gaan verderwerken aan projecten voor windenergie in de rest van de provincie, zodat het eindplaatje voor de hele provincie duidelijk wordt en we het hele windpotentieel van onze provincie kunnen realiseren. Het is jullie de afgelopen weken wel duidelijk geweest dat dit dossier – dit thema – leeft en dat er veel over te doen is. Zowel voorstanders als tegenstanders laten zich horen, respectievelijk via burgercoöperaties en actiecomités. Maar ik ben er fier op dat Oost-Vlaanderen in dit dossier een voorbeeldfunctie vervult. Ik ben er fier op dat wij een pilot zijn in Vlaanderen in de behandeling van de windmolenprojecten. Het raadsbesluit dat voor u ligt, is het resultaat van een evenwichtsoefening in provinciaal draagvlak voor windenergie in Eeklo-Maldegem en langs de E40. Met dit raadsbesluit stelt de provincie Oost-Vlaanderen duidelijk wat haar windpotentieel is, dat zij dat potentieel daadwerkelijk wil en kan realiseren en hoe ze dat zal doen.

Ik dank u voor uw aandacht.

[applaus]

De heer voorzitter

Goed, vraagt iemand hierover het woord? Ja, collega, u hebt het woord.

De heer Tim Moens

Dank u, voorzitter. Geachte gedeputeerde, u hebt terecht aangegeven dat dit geen eindpunt is. Het is evenmin een beginpunt. Ik denk dat het een tussenstap is in een proces dat al een aantal jaren loopt. Volgens mij heeft het voorstel de grote merite dat het probeert enerzijds het ruimtelijke ordeningsbeleid rond windmolens te objectiveren en anderzijds de lusten en lasten voor omwonenden beter te verdelen,

DEBATTEN

zoals u terecht in uw toelichting hebt aangegeven. Ik heb wel een klein vraagje. Vooraleer dit proces gestart is, is al een aantal windmolens vergund. Ik denk dat er in Nevele een vergunning is voor 5 windmolens, toevallig binnen een van de zones. In Aalter is volgens mij ook een aantal vergund, maar dan buiten een van die zones. Pin mij niet vast op de exacte locaties, want het gaat mij om het principe: hoe passen die oude dossiers binnen het huidige verhaal? Ze zijn dus al vergund. En dan stel ik de vraag specifiek voor de windmolens die vroeger vergund zijn binnen de huidige zones en die daarin nu meegenomen worden: hoe zit het in die situaties met de verdeling van 20-80 waar u het over had?

De heer voorzitter

Ik denk dat we alle tussenkomsten gaan beluisteren en dat dan de gedeputeerde in een keer zal antwoorden.
Meneer Evrard, ja.

De heer Evrard

Geachte heer gouverneur, geachte heren en dame gedeputeerden, waarde collega's provincieraadsleden. Vandaag staat een zeer belangrijk dossier geagendeerd. Ik mag zonder enige schroom stellen dat dit het zwaarste, maar tevens het meest controversiële dossier is dat we sedert het begin van deze legislatuur voorgeschoteld kregen. Als ik het kort samenvat, worden wij vandaag verondersteld een voorkeursbeslissing te nemen over de locaties in de macroconcentratiezones 'Maldegem-Eeklo' en 'E40 Aalter-Aalst' waar windturbines concreet zullen ingeplant worden en over de voorwaarden waaronder dit moet gebeuren. De voornaamste actoren in het project dat hier voorligt, zijn het Vlaams EnergieBedrijf, waarvan de voorzitter van de raad van bestuur hier in ons midden zit zoals hijzelf vermeldde, de provincie Oost-Vlaanderen en de betrokken gemeenten. Windenergie is 'big business'. Het is dus niet verwonderlijk dat nutsbedrijven los van elkaar allerlei aanvragen en dossiers indienen voor veelal dezelfde locaties. Immers, wie kan nu tegen milieuvriendelijke energie zijn? Een aantal economen heeft toch enige bedenkingen. Windmolens zouden enkel rendabel zijn door de massale overheids subsidies en door een kunstmatig hoog gehouden elektriciteitsprijs. Bij het eerste gaat het om geld van de belastingbetaler. Bij het tweede ook, maar dan betaalt die belastingbetaler het via de hogere elektriciteitsrekeningen. De investeringen zijn peperduur en leiden logischerwijs tot hogere belastingen en stijgende verbruiksrekeningen. Dat zijn net de 2 factoren die zo zwaar op onze economie doorwegen. Ik verwijs hier trouwens zijdelings naar de controverse rond de groenestroomcertificaten. Zo werden zonnepanelen eerst overdadig gepromoot en gesubsidieerd. Later moest vrij bruusk van dit verhaal afgestapt worden. Vlaams Belang begrijpt dat wij voor zware uitdagingen staan als het gaat om technieken voor het opwekken van groene en hernieuwbare energie. Wij zijn dan ook niet principieel gekant tegen windenergie. Maar wij zijn wel van oordeel dat voldoende rekening moet gehouden worden met de toch wel zware implicaties van de inplanting van windturbines voor mens en natuur. Ik som de belangrijkste op: geluidsoverlast, visuele hinder, slagschaduw, afstand tussen de windmolens en de dichtstbijzijnde bebouwing (er geldt geen wettelijke minimumbeperking; alleen de geluidsoverlast is determinerend), waardevermindering van minstens 30% van de aanpalende onroerende goederen, onveiligheid, inname van de vaak laatste open ruimtes en verstoring van de fauna. Om al deze redenen zijn wij niet onverdeeld gelukkig met de keuze voor deze macroconcentratiezones. Het is een feit dat rond deze respectieve zones heel wat bewoning te vinden is. Daarom pleitten wij eerder al voor de inplanting van windmolens op zee (op zandbanken in ondiepe gedeelten) en in afgelegen gebieden, havengebieden en industriezones. Verder is er nog het probleem van de zogenaamde participatie of verdeling van lasten en lusten. In dit voorstel wordt gepleit voor een rechtstreekse participatie door overheden en burgers van maximaal 20%. In Wallonië is dit niet minder dan 49%, zoals al gezegd is, netjes opgesplitst voor de overheden en de burgers. Maar wie garandeert ons dat de rechtstreeks betrokken personen zullen participeren en niet louter de geïnteresseerde beleggers? Daarnaast wordt nog 5000 euro per turbine voorzien voor zogenaamde flankerende maatregelen. Achtbare collega's, dit zijn peulenschillen, druppels op een hete plaat, doekjes voor het bloeden, povere glijmiddelen, als ge beseft dat de grondeigenaar per jaar 20.000 tot 30.000 euro per turbine opstrijkt en dit gedurende 20 jaar. Men spreekt hier dan ook terecht niet van 'win for life', maar van 'wind for life'. Enkel de grondeigenaar wordt ruimschoots gecompenseerd. Hier kunnen we dan ook moeilijk gewagen van een rechtvaardige en evenredige verdeling van de lusten en de

lasten. Zo wordt in dit voorstel geen geld voorzien voor de omwonenden met het oog op - onder andere - geluidwerende investeringen (dakisolatie, geluidsisolerende beglazing en andere maatregelen). Het feit dat de actiegroepen als paddenstoelen uit de grond schieten, wijst op de strakke tegenwind die dit project kent. Heel wat actiegroepen laten zich inmiddels bijstaan door specialisten en juristen. Dit laat vermoeden dat het verzet wel eens heel lang zou kunnen aanslepen door allerhande juridische procedures. Bovendien blijkt dat alle procedures inzake de lopende aanvragen van bouw- en milieuvergunningen niet opgeschort worden door dit voorstel. Communiceren met enkel de gemeentebesturen is dus zeker niet voldoende. Deze laatste blazen trouwens voortdurend koud en warm en willen iedereen – lees: de kiezer – te vriend houden.

Ik overloop hier een paar actiegroepen: 1. Comité Genoeg Windmolens in Adegem (buurt Kleine Moerwege). De coalitie van CD&V en Groen in Maldegem is voor, N-VA is tegen. De geluidshinder van de huidige 8 windmolens is nu al zwaar en er zouden nog 2 bij komen. Ik kom hier later nog op terug. 2. De groep BeNe (Beter Nevele, Hansbeke/Nevele) en de actiegroep Tegenwind (Landegem/Nevele). De coalitie van CD&V, N-VA en sp.a is zwaar verdeeld. 3. Actiegroep vzw Molenslag in Vlekkem-Vlierzele. Deze actiegroep is tegen de inplanting van windturbines in het grensgebied van Erpe-Mere met Sint-Lievens-Houtem, omdat deze zone aanleunt tegen kleine woonkernen. 4. Herzele. Petitie tegen de inplanting van windmolens in de open kouters tussen Woubrechtgem, Sint-Antelinks, Aaigem en Sint-Lievens-Esse. 4. Leefbaar Maal (Siesegemkouter in Nieuwerkerken/Aalst). 5. Gemeentebestuur Melle: de coalitie van CD&V en N-VA is tegen. 6. Gemeentebestuur Aalter. De kartellijst van CD&V en N-VA onder aanvoering van titelvoerend burgemeester en minister De Crem is uitgesproken tegen. 7. Actiecomité Skaldenteam (Oostakker en Desteldonk). De windmolens in het Gentse havengebied zouden op amper 250 m komen te staan van woningen in Desteldonk (Nokerstraat, Rechtstraat, Rostynestraat en Lichterveldestraat). 8. In Zomergem werd onder de druk van CD&V een eerder project afgeblazen. 9. Hetzelfde verhaal in Kaprijke. 10. En dan zijn er nog acties in Laarne, Sint-Lievens-Houtem, Erpe-Mere, Buggenhout, Dendermonde en Lebbeke.

Ik wil hier ook gedetailleerd toelichten hoe de besluitvorming in een welbepaalde zone tot stand is gekomen. Dit is interessant. Het gaat om een locatie waar nog geen windmolens staan. Straks zal ik nog een andere locatie toelichten, waar al wel windmolens staan, maar waar nog meer zouden ingeplant worden. Ik ga hier dus het dossier Nevele-Landegem-Hansbeke specifiek toelichten. Het zal misschien een beetje technisch worden, maar het kan niet anders. Ik schets het verloop op provinciaal niveau. In december 2011 wordt een studie bekendgemaakt van de landschapsarchitecten H+N+S. Dit studiebureau stipt voor de regio Nevele de zone Landegem aan als eerste keuze voor een cluster van windturbines. Alternatief 1 is de zone Wulfhoek, met een cluster van 7 windturbines. Gezien de reeds lopende procedure voor 7 windturbines in lijn te Nevele-Hansbeke wordt deze mogelijkheid als laatste optie vermeld. Ze is minder geschikt, gezien de opstelling in lijn en omdat het een te grote impact zou hebben op de omgeving. Zo dit project toch goedgekeurd zou worden, dan moet het 'uitdovend' zijn. Deze studie wordt dus in december 2011 publiek voorgesteld. Dan volgt in januari 2013 een nieuwe studie, ditmaal van het studiebureau Haskoning, een plan-MER-studie. Het doel daarvan is een optimalisatie en het aanbrengen van elementen om de keuze tussen de locaties te motiveren. Landegem, een deelgemeente van Nevele, wordt nu gekoppeld aan het bedrijventerrein in Baarle, een deelgemeente van Gent. Het aantal windturbines wordt verhoogd: 5 in Baarle en 12 in Landegem. De cluster van 7 windmolens in de Wulfhoek wordt uitgebreid tot een cluster van 9. Dit lijkt echter meer op een opstelling in lijn dan op een cluster. De 2 vermelde opties worden doorgelicht en de appreciaties op diverse terreinen moeten de definitieve keuze objectiveren. Maar plots komt de optie Landegem in een slecht daglicht te staan door enkele foutief aangehaalde elementen. De windturbines in Baarle zouden niet geplaatst kunnen worden, in verband met het feit dat er sprake is van bewoning in de bedrijventone en vanwege de aanwezigheid van een hoogspanningsleiding. Dit laatste wordt echter tegengesproken door de firma Electrawinds. De samenvoeging van Baarle met Landegem uit de vorige studie maakt dat de gehele zone, dus ook Landegem, nu plotseling negatief beoordeeld wordt. Men haalt ook ten onrechte een niet meer geldende regeling aan om Landegem negatief te beoordelen. De vroeger verplichte afstand van 15 km tot de militaire radarinstallatie van Semmerzake is immers niet meer geldig. Dit staat trouwens in een antwoord van minister De Crem op een parlementaire vraag die ik liet stellen. En dan is er een heel belangrijk punt op juridisch vlak: in deze studie wordt op pagina 173 een beleidsmatige vraag vermeld, die suggereert dat er een wettelijke beschikking bestaat die windturbines in de zone Landegem verwerpt. Het gevolg is dat de zone Landegem verworpen wordt. Navraag bij de provincie waar die suggestie vandaan komt of naar welk document verwezen wordt, blijft zonder enig gevolg. Aldus wordt indirect de zone Nevele/Hansbeke naar voren geschoven als de te verkiesende locatie. Op een vergadering van de provincie Oost-Vlaanderen op 28 februari 2013 wordt dan plotseling meegedeeld dat een keuze gemaakt is voor Nevele en dan nog wel voor een lijnopstelling van 7 windturbines. Dat zou – zeer belangrijk! – gebeurd zijn na overleg met de sector. Er zou wel sprake zijn van een verschuiving van 1

DEBATTEN

windturbine. Als terecht gevraagd wordt naar de reden van deze koerswijziging, weet men enkel te zeggen dat het om milieutechnische redenen is gebeurd. Verder aandringen levert niets op: geen motivering, geen transparantie, zelfs niet bij navraag door de afgevaardigde van het departement Erfgoed. In februari of maart 2013 bezoekt een afvaardiging van de provincie de gemeente voor gezamenlijk overleg. Dat overleg zal blijkbaar enkel met een deel van het college van burgemeester en schepenen gevoerd zijn. Ik heb een prangende vraag: waartoe hebben de studies van H+N+S en Haskoning geleid? Volgens mijn bescheiden mening is hier sprake van een manifeste geldverspilling, aangezien men uiteindelijk enkel rekening heeft gehouden met de mening van de sector. Misschien moet ook eens een grondige studie gewijd worden aan de 'belangen' die meespelen. De studie van Haskoning bevat trouwens een aantal vreemde elementen. Er staat een aantal manifeste onwaarheden in, over de afstand van de radar van Semmerzake (die 15 km-regeling is dus niet meer van toepassing) en over de vergunning Ruimtelijke Ordening Nevele (die niet uitvoerbaar is omdat er nog altijd een beroepsprocedure loopt). Bepaalde factoren wijzen ook op beïnvloeding door het beleid. Ik verwijs nogmaals naar pagina 173. Binnen dit plangebied is ....

De heer voorzitter

Collega, ik ga u heel even onderbreken. Het kan toch niet de bedoeling zijn dat iedere studie die gemaakt is hier ten gronde gaat toegelicht worden? Mag ik u vragen om uw punt te maken en te laten zien wat uw conclusies zijn?

De heer Evrard

Ja, maar het is juist de bedoeling dat ik toelicht hoe de besluitvorming tot stand is gekomen. Op dat gebied is het juist misgelopen.

De heer voorzitter

Dus, collega, u hebt uw punt gemaakt. Ik denk dat ge kunt zeggen wat uiteindelijk uw conclusie is.

De heer Evrard

Ja, maar ik .... Goed, ik zal de zaak van Nevele verder laten rusten. Maar ik wil bijvoorbeeld nog wel de situatie in Adegem toelichten, want dat is een gans andere zaak. Daar staan al 8 windturbines en men wil er nog 2 inplanten. Nu, ik was daar vorige week vrijdag samen met alle provincieraadsleden uitgenodigd op een waarneming. Helaas moest ik vaststellen dat verder alleen collega De Roo daar aanwezig was. Ere wie ere toekomt. Ik wil toch wel zeggen dat daar een paar specifieke zaken zijn die niet gekend zijn. Dat kan ik alleen hier maar doen, hè, meneer de voorzitter? In Adegem bestaat een specifiek probleem rond de geluidshinder. Men heeft er de indruk dat het geluid uit de tegengestelde windrichting naar de gehinderde komt. Het gaat hier om 'windschering', waarbij bij lage windsnelheid aan de grond de snelheid op 80 à 100 m hoogte maar liefst 2,8 maal hoger is dan aan de grond. Met andere woorden: de turbine draait op volle kracht en levert tot 10 db(A) meer lawaai. Dit fenomeen is bij specialisten bekend onder de naam 'Van den Berg-effect'. Het komt in onze streken tot wel honderd keer per jaar voor, in 30% van de gevallen 's avonds en in 60% van de gevallen 's nachts. In België wordt daar in de berekeningen en ook in de praktijk geen rekening mee gehouden. Dat is een belangrijk gegeven voor de inplanting. De inplantingsgebieden moeten dus niet alleen geselecteerd worden in functie van de slagschaduw, maar ook in functie van de oriëntatie van de geluidshinder en de overheersende windrichting. Omdat dit wisselend kan zijn, moet een kaart gemaakt worden die een zone aanwijst die alle optredende windrichtingen omvat en de geluidsemisatie op ashoogte aan de turbine weergeeft. Er is ook vastgesteld dat in de zone van het maximale nachtlawaai geen woningen zouden mogen staan. Dat geldt zonder enige afwijking. Ook is van belang de keus van het type turbine, het merk en de gekozen wieken. Er zijn namelijk rammelkasten op de markt. Men houdt ook vaak rekening met low-noise-wieken, maar die kosten natuurlijk veel geld en worden daarom weinig toegepast. Goed, ik zal het inkorten, maar ik wil toch zeggen dat in globo de negatieve aspecten van dit voorstel veel zwaarder doorwegen dan de positieve. Dit voorstel is allesbehalve winddicht en rammelt aan alle kanten,

zowel juridisch als op het vlak van de ruimtelijke ordening. Onze fractie kan dan ook niet anders dan resoluut tegenstemmen.

De heer voorzitter

Ik dacht dat ook collega Fiers hierover zou tussenkomen. Of het is ..... Ja, goed, collega.... De Bal. U hebt het woord.

Mevrouw De Bal

Dank u, meneer de voorzitter.

.....

Ik had eventjes een onderonsje met de député. Excuseer.

Beste collega's, het zal u sowieso niet verbazen dat onze fractie over het algemeen zeer gelukkig is met het plan van de provincie om de inplanting en ontwikkeling van windturbines systematisch te gaan aanpakken. Wij vinden dat plan uiteraard geweldig. Desalniettemin houden wij een tussenkomst, want zoals het plan nu voorligt, is het jammer genoeg toch nog redelijk beperkt. Zoals gedeputeerde Versnick aangaf, zal het er inderdaad in slagen alle gezinnen van Oost-Vlaanderen van hernieuwbare energie te voorzien. Dat is uiteraard geweldig. Het is veel beter dan nu het geval is. Maar het is nog steeds slechts een kleine fractie van wat in de toekomst mogelijk zou kunnen zijn. Het hoofdargument voor deze inperking is de angst om draagvlak te verliezen. Mensen zijn inderdaad bang dat ze wel weten waar het begint, maar niet waar het eindigt. Dat is een heel begrijpelijke angst. Het is ook begrijpelijk om die angst tegen te willen gaan met een duidelijke inperking. Maar er zijn op dit moment ook voldoende plaatsen waar wel draagvlak aanwezig is en waar de provincie toch vergunningen weigert. Het argument voor die weigering is dat de ontwikkelingen die gevraagd worden niet binnen het plan passen. Dat is een zeer rigide opvatting van het windplan, die het draagvlak nooit ten goede kan komen. Een heel duidelijk voorbeeld daarvan is Assenede. Daar kreeg men in het kader van windplan Meetjesland 6 windturbines. Iedereen was daar heel happig op, maar de provincie heeft het overruled. Men heeft toen de weg van vergunningsbetwistingen moeten gaan. Dat kan toch absoluut niet de bedoeling zijn, als we draagvlak willen creëren. Die rigiditeit omtrent het windplan, zoals wij daartegenaan kijken, zou dan ook nog openlijk op een juridische manier verankerd kunnen worden door te vragen de clichering voor Oost-Vlaanderen op te heffen. Nu, dat is een ingrijpende maatregel, die ook niet zomaar om te keren is als in de toekomst mocht blijken dat er toch draagvlak is voor meer ontwikkelingen dan die nu voorzien zijn. Tenslotte weten wij niet hoe in de toekomst over turbines gedacht zal worden. Ik begrijp dat nu opgetreden moet worden tegen de turbines die als paddenstoelen uit de grond rijzen en tegen de angst dat Oost-Vlaanderen vol zal komen te staan. Maar in Nederland bijvoorbeeld wordt een windturbine niet langer als visuele hinder beschouwd – een argument dat al zo vaak aangehaald is om draagvlak tegen te gaan. Zo'n turbine is daar eerder een landmark. De negatieve connotatie is weg. Het is een aanvaard fenomeen en het wordt vaak zelfs als esthetisch gezien. Laten we alstublieft op dit moment niet een plan opstellen dat ervan uitgaat dat Oost-Vlamingen nooit op die manier kunnen evolueren. Laten we dit voorstel inderdaad zien als een eerste stap, maar dan alstublieft als een eerste stap die voldoende vrijheid laat. Er moet vrijheid blijven om bestaand draagvlak niet te negeren, ook al past de ontwikkeling waar het om gaat niet meteen in het plan dat ons is voorgelegd. Verder moet het plan niet zo sterk worden ingeperkt dat toekomstige positieve ontwikkelingen die wij nu niet voorzien onmogelijk of in ieder geval zeer, zeer, zeer lastig gemaakt worden. Dank u.

De heer voorzitter

Dank u wel. Meneer Fiers, u wenst daar nog iets ..... ja?

De heer Fiers

Ja, voorzitter. Meneer de gouverneur, collega's, draagvlak is voor een stuk min of meer de kern van de zaak in heel het voorliggende plan. En wij zijn daar natuurlijk ook niet ongevoelig voor. Want heel vaak staan wij aan de kant van groepen die actie voeren vanwege het feit dat voor een ander ding bijvoorbeeld geen draagvlak is. Dan denk ik bijvoorbeeld aan Lange Wapper en aan Uplace. De vraag is: wie gebruikt

DEBATTEN

wat waarvoor als argument? De vraag die we hier al een paar keer hebben horen stellen, ook door collega Inge De Bal, is de vraag naar het correcte gebruik van dat argument 'draagvlak'. Ik denk dat we hier eigenlijk moeten focussen op *lokaal* draagvlak. Volgens mij is dat de essentie van dit verhaal. Een heel interessante piste die in het plan is opgenomen, is het gebruikmaken van burgerparticipatie om het draagvlak te vergroten. Dat lijkt mij een bijzonder interessant idee. Ik heb daar een paar argumenten voor. In de eerste plaats zal in sommige gemeenten het draagvlak anders liggen dan in andere gemeenten. Zo zal in een zeer landelijke streek allicht meer weerstand bestaan tegen visuele hinder dan in een stedelijk weefsel. In dat stedelijke weefsel is immers voor een stuk al een geaccidenteerde visuele context aanwezig. Als ge een aantal flatgebouwen hebt, dan is de horizon al door een aantal dingen ingenomen. Dan is de hinder van een windmolen misschien minder opvallend. In de tweede plaats heeft men op een aantal plaatsen al een ruim draagvlak gevonden voor de inplanting van windturbines met een aanzienlijke hoeveelheid watt. Het ellendige is dat dat niet per se strookt met het plan dat hier vandaag voorligt. Er is daarnet al verwezen naar Assenede. Ik denk dat ik in het algemeen naar het Meetjesland kan verwijzen. Daar bestond een windplan waarvan men nu ziet dat het een niet met het ander overeenkomt. Ik verwijs ook naar de Gentse situatie. Daar zitten we volop in dat stedelijke weefsel, dat anders reageert. Bovendien functioneert in de Gentse context een bestuur dat meer wil dan wat de provincie op dit moment in de zuidelijke regio van Gent voorziet. Het zou kunnen dat wat wij vandaag doen contraproductief is voor die wensen van het Gentse bestuur. Dat geldt zeker als we het in een ruimere context bekijken, als u zegt: we willen streven naar zoveel mogelijk windenergie in Vlaanderen en in heel België om de klimaatdoelstellingen te realiseren.

Het zou te ver leiden om alle redenen te noemen waarom het voor ons belangrijk is dat we nu inzetten op (lokaal geproduceerde) hernieuwbare energie. Als u afweegt wat hinderlijk is aan een windmolen, collega Evrard, dan moet u daarnaast zetten wat u plezierig vindt aan een kerncentrale in uw achtertuin. Dat is een discussie die we op andere momenten al gevoerd hebben.

Maar goed, we hebben het dus over het creëren van lokaal draagvlak. Laten we bekijken wat participatie in dat verband kan doen. Het is interessant om te zien dat hier vandaag een piste voorligt, waar die participatie voor het eerst in de provincie Oost-Vlaanderen zo duidelijk op de voorgrond wordt gesteld. Wat wij nogal teleurstellend vinden, is de plafonnering op 20%. Van de argumenten voor die plafonnering kan volgens mij een aantal naar het rijk der fabelen verwezen worden. Ik denk aan het argument dat die burgercoöperaties, die burgerinitiatieven het niet aankunnen, dat het veel te lastig gaat zijn voor hen. Volgens mij zijn er intussen bewijzen genoeg te vinden dat dat niet waar is. Zodra men zich achter het initiatief kan scharen – zowel voor het bijeenbrengen van kapitaal als voor het bijeenbrengen van knowhow of het inschakelen van externe knowhow – gaat dat argument niet meer op. Er zijn misschien wat opmerkingen te maken over het model dat in Wallonië wordt gehanteerd, maar daar heeft men er resoluut voor gekozen om de participatie op te trekken tot bijna 50%. Collega De Bal heeft daarnet ook al verwezen naar het merkwaardige neveneffect dat wij vandaag plannen kunnen tegenhouden die in de lijn van ons eigen plan liggen. Stel dat wij ergens een lokaal draagvlak hebben, bij een gemeentebestuur of bij een burgerinitiatief, dan kunnen wij vandaag een initiatief nemen waarmee we initiatieven die daarop inspelen en die in de huidige context windenergie mogelijk zouden maken, blokkeren. Dat is eigenlijk een merkwaardige cirkelredenering. We zoeken naar zoveel mogelijk draagvlak en op het moment dat we voldoende draagvlak hebben, kan het niet, want we hebben niets gedaan om draagvlak te krijgen. Ja, dat is natuurlijk zeer raar, deze redenering. Er werd ook gesteld dat het onrealistisch zou zijn om een participatie van 50% mogelijk te maken. Gedeputeerde Versnick had natuurlijk gemerkt dat wij een amendement in die zin hebben ingediend. Ik ben het niet met die stelling eens. Het is niet onrealistisch. Als u ziet wat het centrale argument is om het aantal mogelijke participaties zo laag te houden, dan draait het eigenlijk allemaal om de stelling dat de institutionele spelers niet gaan willen. Wel, ik trek die stelling in twijfel. Er wordt op dit moment natuurlijk een spelletje blufpoker gespeeld. En wij zetten laag in. Dat schijnt bij pokeren niet de beste techniek te zijn. We zouden het ook anders kunnen bekijken: als we zoeken naar ....

[Iemand in de vergadering interrumpeert]

Ik heb u ook niet onderbroken, hè? Ik had mij voorgenomen om niets te zeggen over persoonlijke betrokkenheid en zo. Dat is hier en daar wel gebeurd, maar....

Als u denkt aan wat een winsituatie zou kunnen zijn voor de institutionele aanbieders: zij zijn ook op zoek naar maatschappelijk draagvlak, om de projecten die zij op het oog hebben te kunnen realiseren. Zij hebben er geen baat bij om een actiecomité over zich heen te krijgen dat hen net zo lang bekampt tot er juridisch gezien geen enkel argument meer te vinden is. En dan zijt ge ondertussen jarenlang bezig. Dat hoef ik u niet te vertellen. Als je dan kunt zorgen voor lokaal draagvlak door een samenwerking te organiseren tussen de institutionele spelers enerzijds en burgerparticipanten en besturen anderzijds, dan denk ik dat iedereen daarbij gebaat is. Het is trouwens ook niet zo dat die institutionele spelers op dat moment lineair al hun winst zouden moeten inleveren. Veel van die spelers hebben een gediversifieerd

aanbod en zijn in staat om diensten te verlenen waar ze uiteindelijk ook geld mee verdienen. Die diensten bieden ze dan aan aan de coöperanten. Ik denk dus dat in financieel opzicht de negatieve kant voor hen vrij beperkt zou kunnen zijn. Er ontstaat dus een dubbele winsituatie als u niet blijft inzetten op het maximum van 20%. U zult zien, beste collega's, dat wij een amendement indienen of eigenlijk 2 amendementen. Het ene gaat nogal ver, het andere is wat gematigder. We stellen voor een participatie tot 50% mogelijk te maken. Dat houdt dus niet in dat het 50% moet zijn. Het hangt ervan af hoeveel lokaal draagvlak er is. Als we niet aan 50% geraken, goed, dan zullen de institutionele spelers zelf meer overhouden. Ik zie eigenlijk niet welke risico's we nog lopen als u dat allemaal in rekening brengt. Nu wil ik, dames en heren, de aandacht van u allen nog even vestigen op een bijzonder element in wat vandaag voorligt. Dat is de voorbeeldfunctie. U zult het allicht zelf ook gemerkt hebben: andere provincies kijken naar ons vandaag. Vlaanderen kijkt naar ons. Zelfs Wallonië kijkt vandaag voor een stuk naar ons. Moeten wij dan inzetten op iets wat zo weinig ambitie heeft? Dat zou jammer zijn.

De heer voorzitter

Goed, ik heb gezien.... Ik ga meneer De Roo, meneer Maes en de fractieleider van de sp.a in die volgorde het woord geven. Meneer De Roo.

De heer De Roo

Dank u wel, meneer de voorzitter. Meneer de gouverneur, beste collega's, een clustering of een ordening is natuurlijk een goede zaak. Desondanks bestaat er nog altijd een grote bezorgdheid en leven er heel wat vragen. De gemeenten in Meetjesland zijn ook bezorgd, zoals ik ondervonden heb. Als het gaat om het plaatsen van windturbines aan de noordelijke zijde: het aansnijden van de noordelijke zijde is ook het aansnijden van het krekengebied, dat voor het Meetjesland een toeristische troef is. Men vraagt zich af of deze barrière, als die er komt, niet een psychologische slagboom zou vormen voor het bezoeken van het krekengebied. Landschappelijke vervuiling is 1 punt. We mogen toch ook stellen dat het vooral de bewoners zijn die getroffen worden. Een landschapsfonds kan men oprichten met goede bedoelingen. Ik heb het daar in de commissie ook over gehad, over de milderende maatregelen. Het is goed dat dit wordt voorzien. Ik heb echter begrepen dat het landschapsfonds al ter discussie staat. Daar zal nog wel een woordje over gesproken worden, denk ik. Maar als het over aanplanten gaat, komen er bij heel wat mensen vragen op. Het regionale landschap is gevraagd in Waarschoot-Beke het Horta-project in te kleden. We hebben daar vorige week een startvergadering gehad. Het gaat om een constructie van 11 m hoog. Daar bestaat al een grote discussie over: hoe gaan we dat inkleden? Ik wil maar zeggen: als het regionale landschap nu de opdracht krijgt om die 45 windmolens in te kleden, is dat een ander paar mouwen. Het zal niet gemakkelijk zijn. Met andere woorden: een landschapsfonds is goed, maar zou men niet beter spreken van een streekfonds, zodat ook andere maatregelen kunnen genomen worden ten behoeve van de bewoners? Ik zou het eerder opentrekken. Men kan leren uit het verleden, denk ik. Waar nu windmolens staan – het is al aangehaald – zijn er toch grote gevolgen voor de mensen die er wonen. Het zou toch normaal zijn dat men een onderzoek doet naar die ongemakken en dat men de moeite doet om in buurten waar nu al windmolens staan na te gaan wat de ongemakken voor die mensen zijn. We stellen vast dat vooral geluidsoverlast een groot punt is. Er zijn metingen gedaan. Die hebben dit ook bevestigd. Heel wat onderzoek maakt uit dat bepaalde zaken kunnen bijdragen aan het verminderen van de lasten. Aangepaste en nieuwe technieken kunnen leiden tot minder last. Ik denk dat wij dit ook moeten meenemen in de ganse discussie die zal volgen. Deze namiddag geven we een aanzet tot het opstarten van een PRUP. We beginnen er nog niet direct mee, maar we zitten op de weg ernaartoe. De clustering is goed. Daar kunnen we achter staan. Maar buiten de aangeduide zones kan men eigenlijk nog steeds turbines aanvragen. Dat is een heikel punt. De 5 kilometerzone rond de clusters die aangeduid zijn, is goed, maar de zones buiten deze gebieden kunnen nog altijd aangesneden worden en er kunnen nog altijd vergunningen voor worden aangevraagd. Met de wetgeving die nu bestaat, is het nog steeds mogelijk om daar windturbines te plaatsen. Ik denk dat het perfect mogelijk is om een aanvraag in te dienen voor windturbines verderop in het krekengebied. Daarom zou ik ook willen vragen om als provincie met de gemeenten en het gewest rond de tafel te gaan zitten om te zien wat we daaraan kunnen doen. Want ik denk niet dat het de bedoeling van de provincie is om de wildgroei buiten die gebieden te laten doorgaan. Anders zouden we toch niet zo'n soort plan opmaken. Ik denk dus dat het naar de toekomst toe zeker goed is om dit te vermijden, want in heel wat gemeenten is de angst nog groot dat er nog steeds wildgroei zou kunnen ontstaan. Dank u wel.

DEBATTEN

De heer voorzitter

Ik ga nu de rij af. Mevrouw Willems had tussendoor het woord gevraagd. Ik ga mevrouw Willems het woord geven en dan ga ik zo verder de rij af. Mevrouw.

Mevrouw Willems

Dank u, voorzitter. Ik zou op een paar punten van de tussenkomsten willen ingaan, ook omdat de collega fractieleider vaak verwees naar individuele gemeentelijke dossiers. Ik wil benadrukken dat de meerwaarde van het punt van vandaag is dat het provinciebestuur een concreet kader creëert met voorkeurslocaties binnen de zoekzones waar windturbines kunnen worden geplaatst. Laat het ons dus duidelijk zijn dat ook nu alle geselecteerde locaties sowieso vatbaar zijn voor een vergunning. Net dit plan creëert volgens mij dus rechtszekerheid voor de gemeentebesturen. Het wordt duidelijker waar wel windturbines komen en waar niet en het biedt de gemeentebesturen een kader om gerichte beslissingen te kunnen nemen. Wat het aangehaalde punt van de hinder betreft: ik denk dat ik wel mag opmerken dat minister Schauvliege in de VLAREM, het Vlaams Reglement betreffende de Milieuv vergunning, bindende normen heeft opgenomen. Aan die normen moeten dus ook alle turbines voldoen. Ik denk bijvoorbeeld aan de normering voor slagschaduw: maximaal 8 uur per jaar en 30 minuten per dag. Ze moeten technisch zelfs zodanig uitgerust zijn dat ze bij dat maximum stilvallen. Ik wil dan ook benadrukken dat de provincie hier eigenlijk geen uitspraak over kan doen. Dit is gereguleerd op het niveau van Vlaanderen. Laat ik in de rand ook even mogen reageren op wat u zei over de metingen in Adegem. Ik zou u willen zeggen dat ik daar niet van houd. We hebben inderdaad van het comité 'Genoeg windmolens in Adegem' die vraag gekregen. Het was op 18 april, hè, en het ging door op 19 april. Ik wil erop wijzen dat er dan niet altijd veel mensen aanwezig kunnen zijn. Ik wil benadrukken dat het zo gemakkelijk gezegd wordt: 2 van de 72 waren daar. Dat wil ik in de rand toch wel even vermelden. Ik wil ook benadrukken dat het planproces pas start als vandaag de principebeslissing over voorkeurslocaties genomen wordt. Dat geldt dus voor heel de formele procedure voor de opmaak van de PRUP's, zoals de heer gedeputeerde die zonet ook schetste. Ik benadruk dit om erop te wijzen dat op dat moment ook het openbare onderzoek nog komt. In dat onderzoek worden opmerkingen, bezwaren en hopelijk ook een pak suggesties van elke Oost-Vlaming en van ieder actiecomité meegenomen. Dat is dus nog wel een belangrijk punt. Ik hoorde net de actiecomités noemen. Het is heel belangrijk dat in het openbare onderzoek iedereen zijn mening kan geven. Dat wilde ik even zeggen.

De heer voorzitter

Dank u wel, mevrouw. Meneer Maes, ik zie dat ge zit te popelen.

De heer Maes

Ik wil altijd graag een klein beetje wind produceren, voorzitter, collega's. Dat kunt ge natuurlijk dubbelzinnig opnemen; dat klopt, ja. In de eerste plaats: wij gaan als fractie het plan uiteraard goedkeuren, want wij zijn fier op dit plan. We zijn blij dat het vandaag hier voorligt. Ik denk ook aan de ambtenaren, die daar met heel veel visie heel hard en heel lang aan gewerkt hebben. Bij dezen wil ik hen uitdrukkelijk bedanken voor dat vele werk. Ik wil ook de deputatie bedanken, voor het feit dat ze daarin doorgedaan zijn en dat ze wel eens hun nek hebben durven uitsteken. Dat laatste is altijd een stuk moeilijker dan – excuseer mij, collega – naar elk puntje en naar elk actiecomité te gaan luisteren. Toegeven aan het 'not in my backyard-syndroom' is veel gemakkelijker dan gewoon zeggen: daar gaan we voor, op ons niveau, op provinciaal niveau; daar kiezen wij voor. Ik wil iedereen die dit plan mogelijk heeft gemaakt daarvoor bedanken. Verder wil ik nog een keer op een paar andere dingen ingaan. Wat de visuele vervuiling betreft: ik heb al eens gezegd dat ik persoonlijk een windmolen mooi vind. Maar ik ben blij dat er een ordening is. Ik ben blij dat we ernaar streven dat op sommige plaatsen wel windmolens komen en op andere plaatsen niet. Want als ge overal hetzelfde mooie landschap krijgt, vol met windmolens, dan gaat dat ook vervelen en dan gaat ge dat niet meer mooi vinden. Dus het is goed dat we dat ordenen. Al met al is het een gigantisch belangrijke maatschappelijke keuze waar we vandaag over spreken. Wij hebben op dit moment een hoog ontwikkelde technologische maatschappij. Ik denk dat de meesten van ons die willen behouden. Die technologische maatschappij is uiteraard voor een groot stuk gebaseerd op

kennis, maar ze is ook gebaseerd op olie. Om u een idee te geven: de inhoud van 1 liter olie is even groot als de menselijke arbeidskracht van 5 à 6 weken. Dat geeft een enorm idee van wat olie mogelijk gemaakt heeft in onze huidige moderne maatschappij. Maar olie en gas, fossiele brandstoffen en kernenergie geven problemen. Ze zijn niet onuitputtelijk. Ze worden schaars. Dat voelen we. Ze geven ook enorm veel problemen als het gaat om opwarming en vervuiling. We moeten dus een alternatief vinden voor die energiebronnen. En er is een alternatieve bron: de zon. De zon is de bron van alle leven. Ook windenergie is eigenlijk zonne-energie. Ik heb dat hier ook al eens eerder gezegd. De zon laat hoge- en lagedrukgebieden ontstaan, ge krijgt een verplaatsing van wind, die verplaatsing vangt ge op met een molen en ge hebt energie. Zelfs waterkracht is zonne-energie. Dankzij de zonnewarmte verdampt het water, het gaat naar hoger gelegen gebieden, het loopt terug naar beneden, ge houdt het ergens tegen en ge maakt er elektriciteit van. Alleen bij getijden is geen sprake van zonne-energie. Dus als wij echt die hoogtechnologische maatschappij willen behouden, dan moeten wij resoluut kiezen voor die alternatieve energie. En we zullen niet meer kunnen zeggen: ja, het is zeker nodig, maar bij mij past het niet en dit past niet en dat kan niet... Nee, we zullen alles nodig hebben. Het zal een en-en-enverhaal moeten zijn. Alleen dan kunnen we verdergaan op de manier waarop we volgens mij als maatschappij willen leven: hoogtechnologisch, hoogontwikkeld. Ik vind dat gigantisch, gigantisch belangrijk. Ik wil de deputatie voor de toekomst ook nog een soort suggestie of misschien een opdracht meegeven. Als ik het goed begrepen heb, dekken we alle elektrische energie voor alle gezinnen van Oost-Vlaanderen als we hier 300 à 400 windmolens kunnen plaatsen. Dat is fantastisch. Maar we hebben wel een enorm probleem. De ene dag waait het en de andere dag waait het niet. Overdag schijnt de zon, in de zomer wat meer, in de winter veel minder. We zitten met het probleem van de opslag. Daar hebben we tot op vandaag eigenlijk verschrikkelijk weinig aandacht voor. We zijn bezig ons net enorm te verstoren. Enerzijds zijn er bedrijven die op basis van fossiele brandstoffen produceren en die ermee stoppen. Hun centrale kan nog 20 à 30% van de tijd draaien en voor de rest staat die stil. Dat is niet meer rendabel. Anderzijds hebben we momenten zoals op tweede paasdag, als ik het goed heb: veel wind en veel zon, zodat we onze energie bijna moesten uitleuren naar het buitenland om die nog kwijt te kunnen. We moeten naar de toekomst toe dus absoluut veel meer aandacht hebben voor opslag. En er zijn vandaag veel mogelijkheden, ook met waterstof, maar dat is heel weinig rendabel. Een van de beste mogelijkheden in deze tijd is die met water: water omhoog pompen en water terug naar beneden laten gaan. Electrabel weet dat al heel veel jaren. Die heeft een vrij grote koleninstallatie, die is gebouwd voor de kerncentrale, niet voor de hernieuwbare energie. Die centrale bleef 's nachts te veel elektriciteit produceren. Men is toen alle autostrada's en alle wegen gaan verlichten, maar daarmee was het nog niet op. Dus men pompt het nu omhoog en men kan het gedurende zes uur heel snel terug naar beneden laten. Dan kan men meer produceren dan een grote kerncentrale. Er is op een gegeven moment ook een goed plan gelanceerd voor een installatie op zee, met een eiland waar je water gaat uitpompen en het er terug in laat als je elektriciteit over hebt. Ik denk dat wij in Oost-Vlaanderen ook gebieden hebben die daar specifiek kunnen voor gebruikt worden. Dat kan dan gebeuren in het kader van het Sigmaplan. In het kader van het Sigmaplan ....

De heer voorzitter

Collega Maes, laten we ons voorlopig beperken tot de windmolens.

De heer Maes

Ik denk dat dit met het onderwerp te maken heeft, voorzitter. En ik denk dat ik nog niet zolang bezig ben als sommige andere collega's. Ik heb dus nog wel 1 of 2 minuten.

Met het Sigmaplan creëren wij grote gebieden voor veiligheid, waar wij moeten opletten met springtij. Springtij is, gecombineerd met een noordwesterstorm, zeer gevaarlijk. We moeten daar grote gebieden voor onteigenen. Ik denk dat we in die gebieden bepaalde stukken veel lager kunnen uitgraven. Daar hebben we dan een mogelijkheid om water op te slaan dat we vanuit de pomp laten terugvloeien. We zouden dan veel opslag creëren. Verder zouden we op die manier het aantal van die gebieden misschien ook een stukje kunnen beperken. Er worden over die gebieden veel maatschappelijke discussies gevoerd, want het gaat altijd om inname van landbouwgrond. Daarom zou het goed zijn als we die

DEBATTEN

inname kunnen beperken tot de capaciteit die we nodig hebben in noodsituaties. Die noodsituaties zijn altijd heel goed voorspelbaar: springtij en noordwestenwind kunnen het water in noodsituaties enorm opdrijven. Het is niet echt de taak van de provincie om dat te gaan ontwikkelen. Maar het kan wel een taak voor de deputatie zijn om de nodige mensen en bedrijven met knowhow bij elkaar te brengen, zodat die deze mogelijkheid eens ten gronde kunnen bekijken. Dan kunnen we ook op die manier onze verantwoordelijkheid voor de toekomst nemen als het om opslag gaat. Dank u.

De heer voorzitter

Ik denk dat we na zonne- en maanenergie teruggaan naar de windenergie. Meneer Vandenbroucke.

De heer Vandenbroucke

Dank u wel. Voorzitter, collega's, geachte heren en dame gedeputeerden, meneer de gouverneur, ik ga het wat korter houden dan sommige andere sprekers. Maar goed, ik ga ook in op wat hier al gezegd is en dan eerst op wat gezegd is door de collega's van de oppositie. Ik begin met het Vlaams Belang, dat ons een zeer uitgesponnen litanie heeft laten horen. We hebben van die fractie eigenlijk een inventaris gekregen, een gesproken inventaris van projecten in Oost-Vlaanderen die onder vuur liggen. We hebben ook een inventaris gekregen van actiegroepen die zich daarmee bezighouden en waar wij allemaal e-mails van ontvangen hebben. Nu, verder dan die inventaris is men niet gekomen. Met andere woorden: het Vlaams Belang somt op wat het uitgangspunt is van dit plan. Dat uitgangspunt is namelijk dat die actiegroepen en het wegsmeltende draagvlak precies de symptomen vormen van de uitdaging waar we voor staan. Die uitdaging is deze: hoe gaan we ervoor zorgen dat we in Oost-Vlaanderen ons potentieel aan hernieuwbare energie – meer bepaald aan windenergie – kunnen aanboren en dat we het draagvlak daarvoor kunnen vergroten. Ik heb de collega daar helemaal niets over horen zeggen. Ik heb de collega eigenlijk geen kritiek op het plan horen uiten. Hij heeft alleen maar aangegeven wat noodzakelijk is om een beslissing te nemen. Misschien was er 1 suggestie van hem. Dat was de suggestie dat we retroactief moeten beslissingen nemen over lopende projecten. Daar is uiteraard geen enkele wettelijke basis voor. Ik heb van de collega van het Vlaams Belang ook geen enkel woord gehoord over een alternatief voorstel dat zijn fractie hier op tafel zou willen leggen. Op welke manier gaat zijn fractie om met de Europese verplichtingen rond hernieuwbare energie, dus met de doelstellingen die wij moeten halen? Hoe gaat zijn fractie om met de vaststelling dat ons toenemend gebruik van fossiele brandstoffen een desastreuze impact heeft op ons klimaat en dergelijke? Ik hoor daar niets over.

Dan de collega's van Groen. Zij spreken enerzijds hun waardering uit voor het feit dat men op een gestructureerde manier de inplanting van windturbines in onze provincie tracht aan te pakken. Maar in een adem noemt men het problematisch dat dit de noodzaak met zich meebrengt om keuzes te maken, om tot een ruimtelijke afbakening te komen. Nu, ik vraag mij af hoe het mogelijk is om een coherent ruimtelijk beleid te voeren zonder ruimtelijke keuzes te maken. Collega De Bal is ervan overtuigd dat door dat maken van keuzes eventuele toekomstige projecten onmogelijk worden gemaakt. Ik stel vandaag vast dat in theorie op heel veel plaatsen in Oost-Vlaanderen windturbines kunnen opgericht worden. Het is echter precies aan een gebrek aan ruimtelijke aansturing te wijten dat die windturbines er niet komen. Ja, er zijn op tal van gronden zakelijke rechten gevestigd door ontwikkelaars. Die ontwikkelaars hebben alle moeite van de wereld om een vergunning te bekomen. Wanneer ze er een bekomen, zullen hun collega's naar de Raad van State trekken of naar actiegroepen om te zeggen dat de bewuste turbine niet kan opgericht worden. Dat is dus het probleem. Het is van tweeën één: *of* wij stellen vast dat het gebrek aan ruimtelijke sturing het probleem is dat moet aangepakt worden – en dan moeten we ruimtelijke keuzes maken – *of* men zegt dat men niet de moed heeft om die ruimtelijke keuzes te maken. Ik vind dat men op dat punt toch wel zeer onduidelijk is.

Over het onderwerp 'participatie' zal ik zo meteen kort iets zeggen. Maar ik wil hiermee gewoon zeggen dat onze fractie dit plan uiteraard met enthousiasme zal goedkeuren. Ik vind wel dat dit plan ambitieus is. Dat komt doordat de provincie de uitdaging is aangegaan – en alle ambtenaren die zich daarvoor hebben ingezet, verdienen een applaus – om tot het uiterste van haar eigen bevoegdheidsgrenzen en misschien nog veel verder een problematiek aan te kaarten en aan te pakken. Daarbij is ze niet uitgegaan van de vraag: hoe kunnen wij onze minimale doelstellingen halen. Ze is uitgegaan van de vraag: hoe kunnen we de kansen die ons als provincie op het gebied van windenergie gegeven zijn maximaal benutten. Dat heeft geleid tot een kader dat misschien niet het best mogelijke zou zijn in een ideale wereld, maar dat volgens mij wel het best mogelijke is in de wereld die vandaag realiteit is. Dat kader is deels afdwingbaar en deels door onderhandeling tot stand gekomen, maar het is in geen enkel opzicht vrijblijvend. Ik heb in

het voorstel van beslissing heel duidelijk gelezen dat alle omkaderingselementen die het draagvlak moeten vergroten een *conditio sine qua non* zijn.

Dat geldt ook voor de participatiemogelijkheden. Er is 20% vastgelegd. Die 20% wordt vertaald in concrete windturbines. Met andere woorden: dit element moet de mogelijkheid geven om volledige windturbines te laten exploiteren door burgercoöperatieven en dergelijke. Het gaat hier niet over 20% van het kapitaal van elke afzonderlijke windturbine. Als dat wel zou was, zou men inderdaad zeggen: beste burger, we willen graag uw middelen, maar u krijgt geen zeggenschap. Dat is toch wel een misverstand dat leeft. Niemand wordt natuurlijk ook tegengehouden om een participatie van meer dan 20% toe te laten: geen enkele ontwikkelaar en zeker niet de overheid, die zelf gronden heeft waarop windturbines kunnen ingeplant worden.

Ik vind het dus wel een ambitieus kader. En ik zou de collega's van de oppositie die amendementen indienen, willen oproepen om zichzelf de vraag te stellen of zij met die amendementen niet het risico lopen dat ze dit precaire kader onderuithalen. Het kan niet genoeg benadrukt worden dat dit kader gedeeltelijk afdwingbaar is, maar gedeeltelijk ook niet, dus dat het gedeeltelijk het resultaat is van onderhandeling. Men moet dan toch opletten om dat precaire evenwicht niet onderuit te halen. Het gevolg daarvan zou zijn dat we terug in de onzekerheid terechtkomen, dat het draagvlak nog meer afbrokkelt en dat er nog minder windturbines dan ooit zullen opgericht worden.

De heer voorzitter

De deputatie?

De heer gedeputeerde Versnick

Voorzitter, meneer de gouverneur, geachte collega's, ik wil eerst collega Moens bedanken voor zijn constructieve benadering van dit dossier en ook voor zijn concrete vraag. Hij heeft inderdaad een zeer belangrijke, een zeer relevante vraag gesteld: hoe ga je eigenlijk om, going concern, met een aantal zaken waar je mee bezig bent? Ik zou eerst dit willen zeggen: de molens in Nevele zijn nog altijd in betwisting. Ze hangen nog altijd voor de Raad van State. Dat is een nuancering die ik hier wil aanbrenge. Verder denk ik dat je van molens die al geplaatst zijn moet zeggen dat ze totaal buiten het referentiekader vallen van het herverdelen van lasten en lusten. Daar kun je nooit over hernegotiëren. Ik denk dat dat onredelijk zou zijn. Hetzelfde geldt voor molens die nog niet geplaatst zijn, maar die al wel alle vergunningsprocedures doorlopen hebben en waar geen betwistingen over zijn. Ik denk dat het in zulke gevallen ook moeilijk zal zijn om alsnog met het nieuwe systeem aan te komen. Maar alles wat nog in betwisting is en wat binnen het kader valt waar wij nu een ruimtelijke planning voor zullen opstarten, dat is een ander verhaal. Wat mij betreft zal ik de sector dwingen – hoe dan ook – om dat allemaal binnen het verhaal van lasten en lusten te brengen. Ik denk dat dat het meest duidelijke is wat ik op dit ogenblik kan zeggen, want zoals u weet, zullen we nog verder met de sector moeten negotiëren.

Collega Evrard, u zegt dat dit dossier niet winddicht is en dat het rammelt. Ik zou u erop willen wijzen dat de informatie die u verspreidt onder de Gentse bevolking totaal uit de lucht gegrepen is. U slaagt erin om in uw blaadje van april te schrijven: "Er zijn op dit moment 2 zoekzones. Daarover diende de provincieraad een stand van zaken te krijgen, maar dat is inmiddels om onduidelijke redenen uitgesteld." Dat schrijft gij zomaar in alle bussen van Gent, terwijl ge totaal niet op de hoogte zijt van de situatie. Ik denk dat we ad rem zijn. Ik denk dat we in de provincieraad zijn. Ik denk dat hier inderdaad een verslag over uitgebracht is. In de tweede plaats wil ik u erop wijzen dat er geen enkele aanvraag is van een nutsbedrijf. Overigens kunnen nutsbedrijven niet de minste aanvraag doen om energie te produceren. In uw blad zegt u: ja, we zouden de lasten en de lusten eerlijk moeten verdelen. Dat is nu juist wat we hier proberen te gaan doen. We zorgen ervoor dat de plaatsen die nu geselecteerd zijn op een maximale afstand van bestaande bewoning liggen en dat de slagschaduw en de geluidshinder daar minimaal zijn. Het zijn inderdaad de beste plaatsen. Ze zijn geconcentreerd zoals is aangegeven, om het ook economisch leefbaar te maken. U zegt bovendien: wie garandeert dat de omwonenden zullen participeren? Wie garandeert dat het niet grote groepen zijn die anoniem participeren? Welnu, in het kader van de subsidiariteit hebben we zeer duidelijk willen stellen dat we dit willen laten invullen door de lokale gemeenschap. We willen niet vanuit de provincieraad zeggen: dat moet zo'n structuur zijn. We willen niet voorschrijven dat het coöperatieven moeten zijn en dat die en die weer zo en zo moet kunnen participeren. Dat willen we overlaten aan de lokale gemeenschap, aan de mensen die het dichtst bij het probleem, het dichtst bij de windmolens zitten. Daar kan dan op verschillende manieren op ingegaan worden. Het zou de gemeente zelf kunnen zijn die participeert. Men zou kunnen zeggen: het is een

DEBATTEN

coöperatieve. Men zou in de statuten kunnen opnemen dat mensen die binnen een bepaalde straal rond de molens wonen een voorinschrijfrecht hebben, tot een bepaald percentage. Op die manier kan men juist die mensen die de meeste hinder ondervinden het meest laten participeren, zodat zij ook de meeste lusten er kunnen uithalen. Maar wij willen daar niets over opleggen. We willen het subsidiariteitsbeginsel toepassen en de lokale gemeenschappen daar zelf laten over beslissen. Collega, u zegt enerzijds dat 5000 euro per jaar per molen een doekje voor het bloeden is – en zo hebt ge nog een aantal epitheta gebruikt. Maar langs de andere kant zegt ge: dat is alleen maar mogelijk omdat er subsidies zijn. Nu, dan is het dus wel een serieus bedrag. Het wordt op dit ogenblik nog betwist door de projectontwikkelaars. Die zeggen: ja, maar in de financiële planning is nooit rekening gehouden met die 5000 euro per molen per jaar; daarmee komen we in de problemen. Het is dus bepaald niet evident dat het maar een aalmoes, een schijntje is. En inderdaad, met 68 x 5000 euro per jaar per molen heb je al een serieus bedrag, waar je redelijk veel kunt mee doen. U zegt dat niet alleen geld in een landschapsfonds geld zou moeten worden gestoken. Ik zou op dat gebied ook een aantal andere maatregelen moeten nemen. Welnu, wij willen een energiefonds creëren om mensen te helpen bij isolerende maatregelen enzovoort. Dat fonds zal ertoe bijdragen dat de mensen de mogelijkheid krijgen om aanvullende isolatie aan te brengen, hetzij op het dak, hetzij bij de ramen. Verder heeft u een lange lezing gegeven over perscommuniqués pro en contra. Dat was best boeiend. Ik heb ondertussen mijn uurwerk kunnen kuisen. Maar ik moet u zeggen: het enige dat u hiermee aangegeven hebt, is dat er op dit ogenblik maatschappelijke verdeeldheid over het onderwerp bestaat. En maatschappelijke verdeeldheid, collega, geeft onvermijdelijk aanleiding tot politieke verdeeldheid. En daarbij hangt het er dikwijls ook nog van af of men in de meerderheid of in de oppositie zit. De positie die men inneemt en de belangen die daarbij horen, kunnen in dit geval ook nog wel enige wijziging in het standpunt meebrengen. Maar dat bewijst juist de noodzaak om effectief draagvlak te gaan creëren, zodat er meer convergentie tot stand komt. Gaan we iedereen op een lijn krijgen met de maatregelen die we hier voorstellen? Nee, ongetwijfeld niet. Ge hebt altijd mensen die nog iets verder willen gaan en ge hebt ook mensen die iets minder ver willen gaan. Maar ik denk dat we hier een goede middenweg gekozen hebben, die uiteindelijk een draagvlak zal mogelijk maken. U heeft het dossier Nevele toegelicht. Sorry, maar in deze institutie is dat volgens mij irrelevant. Het proces start nu. We hebben op een objectieve manier zoekzones vastgesteld. We stellen u voor om deze zoekzones te definiëren. Op deze zoekzones zal nu het proces, de procedure starten, zoals collega Willems terecht heeft aangegeven. Vanaf nu zullen concrete officiële onderzoeken worden gedaan, stuk voor stuk. Bureaus zullen plan-MER's enzovoort moeten maken, in het kader van het opstellen van provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen. Bovendien moeten de lokale overheden en de lokale bevolking opnieuw hun gedachten naar voren kunnen brengen. Wat de zaak van Adegem betreft, daar is collega Willems ook reeds over tussengekomen. U heeft het gehad over de kwaliteit van de molens. Welnu, ik denk dat die kwaliteit juist bevorderd wordt door de participatie en doordat we ervoor zorgen dat het niet zomaar een theoretische participatie van 20% is, maar dat de lokale bevolking zelf een molen krijgt. Want dan zullen de bevolking en de lokale bestuurders erop toezien dat de gekozen technologie de beste is, de technologie die de minste geluidshinder en de minste hinder in het algemeen veroorzaakt. Dan collega De Bal. U zegt dat het een beetje te beperkt is, dat er meer mogelijk zou moeten zijn. U vraagt waarom we Assenede bot geweigerd hebben. Nu, collega, juist om dit plan mogelijk te maken, hebben we een moratorium ingesteld. We hebben tegen alle mensen in de sector gezegd: alstublieft, stop nu met her en der de mensen ongerust te maken en lokale ruzies te veroorzaken, want wij zijn bezig een plan op te stellen. Er zijn dan natuurlijk mensen die enigszins hardleers zijn, die zich daar niet aan gehouden hebben en die vooruit willen gaan. Welnu, ik zeg u: mochten ondertussen her en der molens geplaatst worden zonder rekening te houden met dit plan, dan brokkelt het draagvlak steeds verder af en dan zijn we ver verwijderd van wat u bedoelt, namelijk dat er een aantal molens bij komt. En tot slot collega: ge kunt ons wel verwijten dat we iets vastleggen, maar ruimtelijke planning is een kwestie van zaken vastleggen. Je legt die zaken vast op een bepaald ogenblik, in bepaalde omstandigheden. En gij hebt blijkbaar geen vertrouwen in de democratie. Ge hebt blijkbaar geen vertrouwen in voortschrijdend inzicht. Ik heb dat wel. We nemen nu een beslissing op basis van de huidige technologie, van de huidige situatie en van het huidige maatschappelijke denken over dit onderwerp. Maar zodra blijkt dat iedereen, net als in Nederland, vindt dat windmolens sierlijk zijn en dat ze overal geplaatst zouden moeten worden, zal er ook in deze raad een democratisch draagvlak zijn voor het bijsturen van die beslissing. Dat is nogal evident. Maar telkens beslissingen uitstellen omdat mogelijk in de toekomst iets zal verbeteren, betekent dat je uiteindelijk geen beslissing neemt. En dat is het slechtste wat je zou kunnen doen. Collega Fiers sprak over de participatie van 50%. Daar zijn nog een paar collega's over tussengekomen. Ik denk dat we hier iets realistisch doen. Op basis van het arsenaal dat we momenteel hebben, kunnen we zeggen dat 20% een zeer mooi resultaat is. U verwijt ons dat we te weinig ambitie hebben. Nu, ik moet u zeggen dat ik zeer veel mensen en bedrijven heb zien ten onder gaan aan het slecht inschatten van de kaarten die ze op een bepaald ogenblik hadden, of aan een overdreven ambitie. Ik zou dit de

provincie niet willen laten doen. Laten wij op een concreet, realistisch en te realiseren standpunt blijven staan.

Collega De Roo, ik begrijp uw bezorgdheid. Ik begrijp ook de bezorgdheid van alle mensen die in de omgeving wonen waar nu windmolens lijken te gaan komen (het zal waarschijnlijk morgen wel in de krant staan). Het klopt dat die bezorgdheid er is en het is ook begrijpelijk. Het onbekende, het nieuwe maakt mensen meestal bevreesd. En vrees is een van de sterkste motieven, een van de sterkste drives achter het menselijk handelen. Maar laat ons toch zeggen dat we hier een concreet kader geven en dat we ook gebieden noemen waarvan uitgesloten is dat daar windmolens komen. Dat betekent dus al dat een aantal mensen gerust kan zijn. Bovendien: we starten nu de procedure, we gaan nu nog een keer kijken waar het kan en waar het niet kan, we gaan nu de dossiers nog verder bediscussiëren met alle betrokkenen. Dat heeft uw fractieleider terecht aangegeven en ik heb het in mijn betoog ook al aangegeven. Wat het landschapsfonds betreft: u heeft gevraagd of dat er wel gaat komen. U heeft natuurlijk het standpunt gelezen van de projectontwikkelaars. Ik wil u toch verwijzen naar de beslissing die de deputatie u voorlegt. Daar staat zeer duidelijk in dat er spijkerharde garanties moeten zijn alvorens we de procedures verder voeren. Met andere woorden: het is nu, zoals men zegt 'eiren of jung'. Oftewel: blijven ze op dit standpunt? Dan is dat in strijd met het standpunt waarvan wij graag willen dat uw provincieraad het inneemt. Op dat ogenblik zullen we zeggen: sorry, jongens, op die manier gaan we niet verder; de provincieraad heeft duidelijk gedefinieerd wat jullie tegemoetkoming moet zijn in dit dossier. Ik zal hun er dan ook bij zeggen dat er mensen waren die veel meer wilden, dus dat ze er verstandig aan doen om dit te accepteren. Tot slot wat het landschapsfonds betreft: ik zou het nu laten liggen zoals het is. Zoals ik al tegen de collega van Vlaams Belang heb gezegd, is de energie-investering ruimer dan alleen het landschapsfonds. U zal daar een aantal zaken mee kunnen doen. U heeft ook een belangrijke opmerking gemaakt over de clusterings en de 5 kilometerzone. Nu, we zijn ons daar heel goed van bewust. Ook die 5 kilometerzone is iets wat hier reeds in deze beslissing staat. Maar ik denk dat we inderdaad duidelijkheid moeten creëren naar de Oost-Vlaamse bevolking. En dan zijn er 2 pistes. De ene is dat Ruimtelijke Ordening Vlaanderen de beslissing neemt om voor Oost-Vlaanderen de clichering op te heffen. Dat is een mogelijkheid om ervoor te zorgen dat in de voorkeurszones nog molens komen en in de rest van Oost-Vlaanderen niet. De andere piste is dat we een eigen initiatief nemen. In elk geval vind ik dat, als we in deze provincieraad zeggen dat er duidelijkheid moet zijn over de vraag waar wel en waar geen windmolens kunnen komen, we die duidelijkheid en die garantie ook aan de burgers moeten geven. Tot slot, mevrouw Willems, ik dank u dat u opnieuw een en ander juist gekaderd hebt. We gaan inderdaad de bezorgdheid en de ongerustheid bij de mensen wegnemen en we gaan inderdaad het planproces nu laten starten. Dank u dat u dit even in herinnering hebt gebracht. .

Meneer Vandembroucke, hartelijk dank voor uw enthousiaste steun. U wijst er terecht op dat dit plan kansen biedt om effectief groene stroom in onze provincie mogelijk te maken. Ik zou erop willen wijzen dat wij nu reeds koploper zijn in de productie van groene stroom. Op basis van bio-energie zijn wij nu reeds koploper. Als dit plan erbij komt, zullen we onze positie als koploper gaan versterken.

Ik heb verder de normale volgorde gevolgd, maar u zult mij wel verontschuldigen voor het feit dat ik mijn fractieleider voor het laatst bewaard heb, om hem te bedanken voor zijn steun. Ik bedank hem ook voor zijn ecologisch onderbouwd betoog. Zijn betoog en zijn suggesties zijn zeer waardevol. Maar ik bedank hem vooral voor het feit dat hij mij erop gewezen heeft dat ik ook mijn ambtenaren moet bedanken. Dat doe ik dan ook van harte en welgemeend. Zij hebben hier prachtig werk geleverd. Hartelijk dank.

[applaus]

De heer voorzitter

Goed, dames en heren, om de gevleugelde woorden van 2 van mijn voorgangers op dit gestoelte, Marc Lootens en Piet van Eeckhaut, te gebruiken: de stand van het debat bepalende, denk ik dat iedereen goed aan zijn trekken gekomen is. Ik denk niet dat het nodig is om alles nog eens te herkauwen. Misschien gaat een deel van de waarde van het debat daardoor verloren. Ik weet, meneer Fiers, dat straks uw amendementen aan bod komen, maar ik zou toch de volgorde van de zaken willen vastleggen. Misschien zijn er nog korte replieken. Dat kan, maar dan in 2 zinnen alsjeblieft, niet meer dan dat. Ik geef nu de volgorde aan die we moeten hanteren. We gaan kennis nemen van de resultaten van het onderzoek. Dat is het eerste deel. Daarna gaan we het hebben over de amendementen. Dat doen we ook

DEBATTEN

kort en bondig, want we weten waar ze over gaan en dat het ene geringd is aan het andere. En als die 2 eerste hindernissen genomen zijn, gaan we over tot de definitieve stemming. Goed, u hebt dus nog recht op een tweede tussenkomst, maar alsjeblieft: het was een zeer goed debat; laten we de waarde van dat debat dan niet omlaag halen door nutteloos veel te herkauwen.

Collega Evrard?

De heer Evrard

Een paar korte zinnnetjes, zoals u gevraagd hebt. Onze fractie heeft windenergie nooit im Frage gesteld. We hebben er wel een paar kritische bemerkingen bij. Wij zijn dus voorstander van windenergie, maar dan wel op de juiste locaties. Verder begrijp ik niet waarom men niet meer het oor te luisteren legt bij de actiegroepen. Daardoor zouden heel wat problemen op voorhand kunnen vermeden worden. Het is namelijk niet zo dat men – ik zeg maar wat – in Nevele geen windmolens wil. De discussie gaat over de vraag waar ze ingeplant gaan worden. De een zegt: in Landegem, de andere zegt: in Nevele, weer een ander zegt: in Hansbeke. Theoretisch hebben ze al op alle plaatsen gestaan, maar de objectieve criteria waarom ze op een bepaalde locatie zouden moeten komen, blijven voor ons nog onduidelijk. Dat doet ons zelfs vrezen dat achter de schermen zwaar gelobbyd wordt. Het principe van de lasten en de lusten blijft in feite onaangetast, want juridisch blijkt het niet mogelijk om de rechten van de eigenaars van de gronden in te perken of aan te tasten. Daar kan men dus blijkbaar weinig of niets aan doen. Men kan dus enkel werken met wat ik 'flankerende maatregelen' noem. Misschien wordt het eens tijd om erbij stil te staan dat het weinig rechtvaardig is dat de eigenaars van de betreffende gronden op een dergelijke manier vergoed worden en dat mensen die op amper 250 m afstand wonen enkel geconfronteerd worden met problemen en hinder.

De heer voorzitter

Dank u, collega. Er zijn hier ongetwijfeld een heleboel zaken naar voren gekomen die tijdens de RUP-fase of tijdens een algemeen energiedebat over andere bronnen nog zullen aan bod komen. Meneer Fiers, ik dacht dat u nog iets wilde zeggen over de amendementen? Mevrouw De Bal.

Mevrouw De Bal

Ik wil toch heel kort even verduidelijken wat ik gezegd heb, want dat is blijkbaar niet zo goed overgekomen. Ik heb gezegd dat het plan redelijk exclusief is. Dat betekent niet dat wij overal windmolens willen, meneer Maes. Het betekent niet, voorzitter Moens, dat wij geen keuzes durven maken. Wij zijn absoluut voorstander van het maken van keuzes. We zijn ook absoluut voorstander van ordening. Het is goed om het allemaal systematisch te doen. Waar het over gaat, is dit: als de provincie inderdaad hoopt, zoals meneer Versnick zegt, dat hier binnenkort een democratisch draagvlak is om het plan minder exclusief te maken, dan moeten we dat plan nu niet gaan vastzetten met maatregelen die redelijk moeilijk omkeerbaar zijn. Dat is eigenlijk het enige wat gezegd is: laat ons alstublieft de maatregelen niet te moeilijk omkeerbaar maken. En dat is iets anders dan wat geherformuleerd is door de collega's.

De heer voorzitter

Meneer Tim Moens.

De heer Tim Moens

Dank u. U hebt iets gezegd wat mij nog niet helemaal duidelijk is. Er is een aantal windmolens vergund. Er is geen betwisting. Ze zijn nog niet gebouwd. En ze liggen in de bewuste afbakening. Worden die windmolens dan in mindering gebracht op die 68, of zijn ze extra?

De heer voorzitter

Dat is een duidelijke vraag. We gaan het globale antwoord vernemen. Geen tussenkomsten meer? Dan de deputatie.

De heer gedeputeerde Versnick

Als ze nog niet gebouwd zijn, als ze binnen de zone liggen en als er nog geen definitieve vergunning is, vallen ze wat mij betreft binnen het aantal van 68. Maar ik zal u schriftelijk een cijfer bezorgen dat misschien wat meer gedetailleerd is.

De heer voorzitter

Goed, collega's, we keren terug naar het dossier. Wij nemen kennis van de resultaten van het onderzoek. Dat is duidelijk. Dan heb ik gezegd: het tweede element in dit dossier zijn de amendementen. Meneer Fiers. We weten waarover het gaat, maar u kunt kort nog eens ....

De heer Fiers

Ja. Ik wil even misbruik maken van het spreekgestoelte om tegelijkertijd nog even te reageren. Ik wil op mijn beurt ook de diensten feliciteren met het geleverde werk. We hebben hier inderdaad bijzonder veel expertise op een kluitje. Dat hebben alle fracties mogen ondervinden. Het gegeven dat men voor elke fractie apart tijd gemaakt heeft, was ongezien. Ik wil alle ambtenaren daarvoor bedanken.

Voordat ik op het amendement inga nog even een voorafgaande opmerking. Gedeputeerde Versnick had het over voortschrijdend inzicht en zei dat we dan misschien nog wel meer kunnen doen. Wel, ik moet constateren dat bij zijn eigen fractieleider dat voortschrijdend inzicht al aanwezig is. Het zal alleen zaak zijn om dat nog wat beter vertaald te krijgen in besluitvorming.

Wat het amendement betreft: het gaat om 2 amendementen, maar u zult gezien hebben dat ze vrij gelijkaardig zijn, beste collega's. Ik geef eerst even een korte verduidelijking. Het amendement bedoelt de participatie van 20% op te trekken tot 50%, min of meer naar analogie van de situatie in Wallonië. Daar is een aantal argumenten voor. In de eerste plaats is er het feit dat er een inhaaloperatie moet plaatsvinden. We hebben al zeer veel ontwikkelingen gehad waar coöperatieven zeer weinig in te vertellen hebben. Zij zijn niet degenen die een zware impact hebben. In de tweede plaats is het niet waar dat het onrealistisch zou zijn om 50% te reserveren voor lokale besturen en burgerparticipatie. Het heeft mij trouwens bijzonder verbaasd dat de gedeputeerde als argument noemde: ge zult toch niet willen dat de provincie daardoor failliet gaat (of zoiets, ik weet niet meer precies hoe hij het zei). Ik zou dat wel eens zien gebeuren. U zegt: als ge uw bedrijfskansen slecht inschat, kan het slecht aflopen en u wenst dat de provincie niet toe. Wel, ik zie ons niet zo rap economisch ten onder gaan. Maar goed, ik was misschien even vergeten dat de gedeputeerde natuurlijk verwijst naar zijn expertise bij een aantal nutsbedrijven, zoals Electrabel. 50% is in eerste instantie het percentage waar we naartoe willen. De bewijzen zijn er dat dit niet onmogelijk is. De burgerparticipaties zijn er, het kapitaal is er, de knowhow is er. Dat de institutionele spelers daar niet op zouden wensen in te gaan, betwijfel ik. Dus, collega's, ik roep u op om dat kleine aandeel dat het nu maar gaat zijn (en alleen voor de toekomst, als ik het goed begrijp) op te trekken naar 50%.

De heer voorzitter

We leggen het eerste amendement ter stemming. Wie het eens is met meneer Fiers stemt 'ja'. Wie het niet met hem eens is, stemt 'neen'.

Opening van de stemming.

[stemming]

Heeft iedereen gestemd? Sluiting van de stemming.
6 'ja', 58 'neen', 6 onthoudingen.

DEBATTEN

Het amendement is niet goedgekeurd.

Het tweede amendement, meneer Fiers. Ik dacht dat dat zeer beperkt .... Ja?

De heer Fiers

Eén zinnetje maar. 50% was gebaseerd op de analogie met Wallonië. Een afzwakking daarvan is dat we van 20% naar 33% gaan. Dat heeft een beetje te maken met het feit dat een derde van de energiebehoefte vanuit de gezinnen komt. Je zou kunnen zeggen: we proberen daar een gelijkaardig participatiemodel te ontwikkelen. Ge zoudt ook kunnen zeggen: een derde gezinnen, een derde bedrijven, een derde overheid. Het is maar hoe je het bekijkt. Dit is dus een afgezwakte versie. Het percentage is lager, maar toch hoger dan 20%.

De heer voorzitter

Goed, dat is duidelijk. De gedeputeerde?

De heer gedeputeerde Versnick

Voorzitter, ik wil meneer Fiers toch even wat meegeven. 20% van de productie van de energiebedrijven gaat naar de gezinnen. Dus eigenlijk zitten we perfect op de lijn van het voorstel van meneer Fiers als we het op 20% houden.

De heer voorzitter

Ja, meneer Vandenbroucke.

De heer Vandenbroucke

Ik hoor meneer Fiers bij herhaling zeggen: naar analogie met Wallonië. Maar in Wallonië heeft de Waalse regering een kader gecreëerd waar dat in staat. Wij zijn de Oost-Vlaamse provincieraad: wij kunnen dit niet opleggen. Mijn vraag aan meneer Fiers is dan ook: als wij niet een pendant zijn van de Waalse regering, op welke manier kan de provincie dan dit meer ambitieuze percentage opleggen?

De heer voorzitter

Meneer Fiers, het is toegelicht op dit ogenblik, maar... Kort, ja.

De heer Fiers

Voorzitter, ik begrijp wel uw bekommernis, dat u de tijd van het debat wilt bewaken, maar zoals het hier al vaak gezegd is: het is een van de belangrijkste debatten die we wellicht in maanden gaan houden. Dan zou ik niet bekibbelen op een aantal minuten, eerlijk gezegd. Ik zal er trouwens geen misbruik van maken. Het argument van collega-fractie leider Vandenbroucke geldt net zo goed voor 20%. Dat percentage kunnen we ook niet opleggen. Het enige is dat wij de ambitie wat hoger formuleren dan de 20% die daar ligt. Overigens: als hij het een zeer goed idee vindt om dat kader te scheppen, mag ik hem eraan herinneren dat hij uitstekend geplaatst is om zelf iets op dat punt te helpen organiseren.

De heer voorzitter

Goed, wie het eens is met meneer Fiers, die stemt 'ja'. Wie het niet met het amendement eens is, stemt 'neen'.

Opening van de stemming.

[stemming]

Heeft iedereen gestemd? Einde van de stemming.

6 'ja', 58 'neen' en 6 onthoudingen.

Het amendement is niet goedgekeurd.

Ik stel voor dat we nu stemmen over het geheel van het dossier.

Opening van de stemming.

[stemming]

Heeft iedereen gestemd? Einde van de stemming.

58 'ja'-stemmen, 6 'neen'-stemmen en 6 onthoudingen.

Het dossier is goedgekeurd.

[applaus]

Goed, collega's, maar er staat nog het een en ander op onze agenda. Ik stel dus voor dat we de activiteiten verderzetten.

PUNT 5. PATRIMONIUM – WATERLOPEN (OPENBARE ZITTING)

Waterloop S 188 Grote Ettingbeek – ruil bedding De Neve te Scheldewindeke: machtiging van de deputatie om een deel van een perceel te ruilen en om de hypotheekbewaarder te ontslaan van het nemen van enige ambtshalve inschrijving

De heer voorzitter

Punt 5. De waterloop S 188, de Grote Ettingbeek – ruil bedding De Neve te Scheldewindeke: machtiging van de deputatie om een deel van een perceel te ruilen en om de hypotheekbewaarder te ontslaan van het nemen van enige ambtshalve inschrijving.

Vraagt iemand hierover het woord? Neen? Dan gaan we over tot de stemming.

Opening van de stemming.

[stemming]

Heeft iedereen gestemd? Einde van de stemming.

68 'ja'.

Unanimiteit

PUNT 6. PATRIMONIUM –WATERLOPEN (OPENBARE ZITTING)

Waterloop Loeverbek te Sint-Gillis-Waas, verplaatsing bedding: machtiging van de deputatie tot ruil van percelen met opleg ten gunste van de provincie alsook om de hypotheekbewaarder te ontslaan van het nemen van enige ambtshalve inschrijving

DEBATTEN

De heer voorzitter

Dan gaan we over naar punt 6. Waterloop Loeverbeek te Sint-Gillis-Waas, verplaatsing bedding: machtiging van de deputatie tot ruil van percelen met opleg ten gunste van de provincie alsook om de hypotheekbewaarder te ontslaan van het nemen van enige ambtshalve inschrijving.

Vraagt iemand hierover het woord? Neen? Dan leggen we ook dit punt ter stemming.
Opening van de stemming.

[stemming]

Heeft iedereen gestemd? Sluiting van de stemming.
68 'ja'.
Unanimiteit.

PUNT 7. WATERLOPEN – BARBIERBEEK (OPENBARE ZITTING)

Kruikeke – aanleg bufferstroken langs de Barbierbeek: goedkeuring van ontwerpplan, bestek en raming, opdracht te gunnen bij wijze van openbare aanbesteding

De heer voorzitter

We gaan dan over naar punt 7: Kruikeke – de aanleg van bufferstroken langs de Barbierbeek: goedkeuring van ontwerpplan, bestek en raming, opdracht te gunnen bij wijze van openbare aanbesteding.

Vraagt iemand hierover het woord? Neen? Dan leg ik ook dit punt ter stemming.
Opening van de stemming.

[stemming]

Heeft iedereen gestemd? Einde van de stemming.
68 'ja'.
Unanimiteit.

PUNT 8. PERSONEEL – PROJECTEN (OPENBARE ZITTING)

Opmaak inventaris in het kader van het project "tekenaar Vlaamse hydrografische atlas onbevaarbare waterlopen": vaststelling van de contractuele personeelsbezetting

De heer voorzitter

Dan gaan we over naar punt 8: Personeelsprojecten. Opmaak inventaris in het kader van het project "tekenaar Vlaamse hydrografische atlas onbevaarbare waterlopen": vaststelling van de contractuele personeelsbezetting.

Vraagt iemand hierover het woord? Neen? Dan leg ik ook dit punt ter stemming.
Opening van de stemming.

[stemming]

Heeft iedereen gestemd? Einde van de stemming.
Ook dit punt is met unanimiteit goedgekeurd.

PUNT 9. PERSONEEL (OPENBARE ZITTING)

PCM – functiebeschrijvingen: goedkeuring van de wijzigingen aan diverse functiebeschrijvingen en van 2 nieuwe functiebeschrijvingen (medewerker milieuprojecten en ICT-deskundige)

De heer voorzitter

Dan ga ik over naar punt 9: PCM – functiebeschrijvingen: goedkeuring van de wijzigingen aan diverse functiebeschrijvingen en van 2 nieuwe functiebeschrijvingen, namelijk medewerker milieuprojecten en ICT-deskundige.

Vraagt iemand hierover het woord? Neen? Ik leg dit punt ter stemming.
Opening van de stemming.

[stemming]

Heeft iedereen gestemd? Einde van de stemming.
Ook dit is met unanimititeit goedgekeurd.

PUNT 10. PATRIMONIUM – EX-PROVINCIEWEG WETTEREN-DENDERMOND (OPENBARE ZITTING)

Deel van strook restperceel te Eegene: machtiging van de deputatie tot onderhandse verkoop aan de nv Rebus te Dendermonde alsook om de hypotheekbewaarder te ontslaan van enige ambtshalve inschrijving

De heer voorzitter

Dan ga ik naar punt 10: De ex-provincieweg Wetteren-Dendermonde. Deel van strook restperceel te Eegene: machtiging van de deputatie tot onderhandse verkoop aan de nv Rebus te Dendermonde alsook om de hypotheekbewaarder te ontslaan van enige ambtshalve inschrijving.

Vraagt iemand hierover het woord? Neen? Dan leg ik dit punt ter stemming.
Opening van de stemming.

[stemming]

Heeft iedereen gestemd? Einde van de stemming.
Ook dit punt is met unanimititeit goedgekeurd

PUNT 11. ORTHODOXE KERKFABRIEKEN – APOSTEL ANDREAS GENT (OPENBARE ZITTING)

Goedkeuring van de Budgetwijziging 2013

De heer voorzitter

Dan kom ik bij punt 11: De orthodoxe kerkfabriek Apostel Andreas te Gent. Goedkeuring van de Budgetwijziging 2013.

Niemand vraagt hierover het woord? Ik leg dit punt ter stemming.
Opening van de stemming.

[stemming]

Heeft iedereen gestemd? Sluiting van de stemming.
69 'ja'.

DEBATTEN

Unanimiteit.

PUNT 12. ORTHODOXE KERKFABRIEKEN – APOSTEL ANDREAS GENT (OPENBARE ZITTING)

Verlenen van gunstig advies aan de Jaarrekening 2012

De heer voorzitter

Dan blijven we bij de orthodoxe kerkfabriek Apostel Andreas te Gent, maar nu voor de jaarrekening. De vraag is: verlenen van een gunstig advies aan de Jaarrekening 2012.

Niemand vraagt het woord? Ik leg dit punt ter stemming.
Opening van de stemming.

[stemming]

Heeft iedereen gestemd? Sluiting van de stemming.
68 'ja'
Unanimiteit.

PUNT 13. ONDERWIJS (OPENBARE ZITTING)

PSBLO Meetjesland: splitsing met ingang van 1 september 2013: goedkeuring van de splitsing in PSBLO De Zeppelin te Zelzate en PSBLO De Zonnewijzer te Eeklo

De heer voorzitter

Dan punt 13. We gaan naar het onderwijs. PSBLO Meetjesland: splitsing met ingang van 1 september 2013: goedkeuring van de splitsing in PSBLO De Zeppelin te Zelzate en PSBLO De Zonnewijzer te Eeklo.

Vraagt iemand hierover het woord? Meneer Kurt Moens?

De heer Kurt Moens

Het is eigenlijk een bijkomende vraag, want met de splitsing van de beide scholen hebben wij absoluut geen probleem. We vinden dat maar de logica zelf. Maar het gaat me om een vraag die ik ook gesteld heb in de commissie. Voor de school van Zelzate is nieuwbouw voorzien. Dat is een dossier dat al enkele jaren loopt, een kleine 10 jaar. Mijn vraag was: wanneer start dat project precies? Wanneer start die nieuwbouw? Zijn daar al concrete gegevens over?

De heer gedeputeerde Hertog

Ik heb beloofd het antwoord vandaag mee te brengen. Ik heb het op de mail staan, maar ik heb het niet meegebracht. Maar ik weet wel dat de bouwwerken begin volgend jaar starten. Volgens mij was het maart, uit het hoofd. Maar ik ga u de mail doorsturen. Of nee, ik ga het antwoord laten toevoegen aan het verslag van de commissie. Dat is misschien nog het gemakkelijkste.

De heer voorzitter

We nemen daarvan akte, gedeputeerde. Ik denk, meneer Moens, dat u op die manier de gevraagde informatie zult krijgen.

Als er geen vragen meer zijn over dit punt, leg ik ook dit punt ter stemming.
Opening van de stemming.

[stemming]

Heeft iedereen gestemd? Einde van de stemming.
67 'ja'.
Unanimiteit.

PUNT 14. ONDERWIJS (OPENBARE ZITTING)

PSBLO Meetjesland: formatiewijziging niet-gesubsidieerd personeel naar aanleiding van de splitsing van PSBLO Meetjesland: vaststelling

De heer voorzitter

Dan punt 14: PSBLO Meetjesland. Formatiewijziging niet-gesubsidieerd personeel naar aanleiding van de splitsing van PSBLO Meetjesland: vaststelling van de formatiewijziging.

Vraagt iemand hierover het woord? Ik leg het punt ter stemming.
Opening van de stemming.

[stemming]

Heeft iedereen gestemd? Sluiting van de stemming.
Ook dit punt is met unanimiteit goedgekeurd.

PUNT 15. FLANKEREND ONDERWIJSBELEID (OPENBARE ZITTING)

Wijziging Reglement subsidiëring onderwijsinitiatieven ter aanvulling of ondersteuning van het reguliere lesgebeuren: goedkeuring van de wijziging met ingang van 01 mei 2013 en opheffing van het besluit van 21 januari 2009

De heer voorzitter

Dan kom ik bij het flankerend onderwijsbeleid. Wijziging van het Reglement subsidiëring onderwijsinitiatieven ter aanvulling of ondersteuning van het reguliere lesgebeuren: goedkeuring van de wijziging met ingang van 01 mei 2013 en opheffing van het besluit van 21 januari 2009. Daarbij wordt ook melding gemaakt van een materiële vergissing in artikel 6 van het provincieraadsbesluit. Het gaat om een correctie van de data: 1 februari moet gewijzigd worden in 1 januari en 1 augustus in 1 juli. Dat is in de commissievergadering toegelicht.

Vraagt iemand het woord over dit punt? Ja, mevrouw Dooms. U hebt het woord.

Mevrouw Dooms

Ja. De provincie Oost-Vlaanderen ondersteunt de Oost-Vlaamse scholen met het flankerend onderwijsbeleid, los van elke inrichtende macht. Dat is een goede zaak. Nu kan flankerend onderwijsbeleid heel smal worden ingevuld, maar ook heel breed. Het kan een ondersteuning zijn van ouders en leerlingen. Het kan gaan om het begeleiden van risicjongeren en spijbelaars. Maar het kan ook verder gaan. Dan denk ik aan het creëren van een veilige schoolomgeving, zodat iedereen deftig naar school kan gaan. Ik denk ook aan zaken als wegwijs maken en leer- en studietrajecten. Nu, Oost-Vlaanderen heeft hierbij een aanvullende rol ten opzichte van het beleid van de Vlaamse overheid. De Vlaamse overheid bespaart echter en ze doet dat zeker ook op deze initiatieven. De fondsen kunnen ook

DEBATTEN

nog aangevuld worden met geld van steden en gemeenten. Maar ook steden en gemeenten besparen. De leerlingen voor wie deze subsidies bestemd zijn, hebben deze fondsen echter wel nodig. Het gaat om GOK-leerlingen en om leerlingen met kenmerken die recht geven op zes lestijden. In het verslag aan de raad wordt vermeld dat de scholen altijd een budget indienden op basis van een subsidie van 5000 euro en dat dit vrij onrealistisch was, omdat ze toch altijd maar maximaal 2500 euro kregen. Ik vind dat jammer, want deze groep heeft effectief wel 5000 euro nodig. Wij vragen toch om het flankerend onderwijsbeleid zo breed mogelijk te interpreteren. Dank u wel.

De heer voorzitter

Ja, fractieleider Gryffroy.

De heer Gryffroy

Ik denk dat niemand ontkent dat het flankerend onderwijsbeleid een zeer belangrijk thema is, ook niet tegenover u, collega. Wat u zegt, is voor 100% terecht. Als we iets kunnen doen voor die groepen, moeten we dat doen. De vraag moet echter gesteld worden of dit een taak voor de provincie is. U haalt het zelf aan: we zijn op Vlaams niveau bezig, op provinciaal niveau en op gemeentelijk en stedelijk niveau. We zijn dus op alle 3 niveaus bezig voor hetzelfde onderwerp. Ik vergelijk het met jeugdbewegingen. Jeugdbewegingen die nationaal gestructureerd zijn, hebben ook behoefte aan geld en krijgen momenteel ook subsidies. Wat moeten zij daarvoor doen? Ze moeten 5 dossiers indienen, bij elke provincie 1 en dan ook nog 1 bij de Vlaamse overheid. Na de hervorming zoals de Vlaamse regering die vrijdag goedgekeurd heeft, zal het vereveningsakkoord met de provincie in convenanten gegoten worden. Dan zal men bijvoorbeeld van die jeugdbewegingen kunnen zeggen: ze krijgen nog evenveel als vroeger, maar het komt nu nog maar uit 1 pot, in plaats van dat het verdeeld wordt over verschillende potten. Vandaar dat wij zeggen: we vinden het thema uitermate belangrijk, we zijn een sociaal voelende partij, maar u moet u wel gaan afvragen welk niveau het meest geschikt is om dat flankerend beleid te gaan doorvoeren: het Vlaamse, het lokale of het intermediaire niveau. Als we in het najaar gaan discussiëren over de nieuwe beleids- en beheercyclus, verwacht ik met mijn fractie op dit punt een duidelijk signaal, in navolging van de convenanten en bestuursakkoorden die we maken met de Vlaamse overheid. We moeten met de subsidies en de gelden die voor dergelijk beleid beschikbaar zijn naar efficiëntie durven streven in plaats van ze te versnipperen. We moeten ze brengen op dat niveau waar het beste contact is. Voor dit geval, voor 2014-2019, vind ik het zeer logisch dat al die middelen verdeeld worden over 2 niveaus: het lokale en het Vlaamse.

De heer voorzitter

Gedeputeerde Hertog.

De heer gedeputeerde Hertog

Wat de opmerking van collega Dooms betreft: het is niet de bedoeling dat wij op het budget gaan besparen. Aan ons zal het dus niet liggen. De aanpassing in het subsidiebedrag is er natuurlijk gekomen omdat bepaalde activiteiten die hiermee ondersteund werden eigenlijk tot het reguliere lessenspakket behoorden. Hier staat de titel van het reglement: subsidiëring onderwijsinitiatieven ter aanvulling of ondersteuning van het reguliere lesgebeuren. Het moet een aanvulling zijn, maar niet het gewone lessenspakket. Dat is een eerste vaststelling. In de tweede plaats: het belangrijkste subsidiereglement rond flankerend onderwijsbeleid is het reglement rond de projecten van het gelijkekansenbeleid. Daar hebben wij nu niets aan veranderd en daarin zijn de subsidiebedragen veel hoger. Dit zijn dus lagere subsidiebedragen omdat het om een aanvulling gaat, maar waar het gaat om specifieke projecten rond het gelijkekansenbeleid zijn de bedragen een heel stuk hoger. Dan hebben we het echter over een tweede subsidiereglement, dat vandaag niet ter sprake komt. Mevrouw Dooms heeft ook gelijk dat men het flankerend onderwijsbeleid zo eng en zo breed kan maken als men wil. Er bestaat geen vaste definitie daaromtrent. Vandaar ook dat het een permanent 'work in progress' is. Elk jaar opnieuw trachten wij te zien waar het beleid kan bijgestuurd worden, welke punten beter voor de lokale overheden zijn, welke punten beter voor de Vlaamse overheden zijn en welke eventueel voor ons geschikt zijn. Daar handelen

we dan ook naar. En daarmee kom ik eigenlijk automatisch bij de vraag van meneer Gryffroy terecht. Wij staan in het decreet. Rond de persoonsgebonden materies moet *of* een bestuursakkoord afgesloten worden *of* het is decretaal geregeld. Zo is het binnen de interne staatshervorming met Vlaanderen afgesproken. En in het decreet op het lokale flankerend onderwijsbeleid staan de provincies onder de definitie van het begrip 'openbare besturen'. Op dit ogenblik hebben wij dus een decretale basis om die opdracht te vervullen. Zolang de Vlaamse overheid dat decreet niet wijzigt, denk ik dat het raar zou zijn als de provincies hun decretale opdracht niet zouden vervullen.

De heer voorzitter

Goed, ik denk dat ik dan punt 15 ter stemming kan leggen.
Opening van de stemming.

[stemming]

Heeft iedereen gestemd? Einde van de stemming.
39 'ja', 26 onthoudingen.
Het punt is goedgekeurd.

PUNT 16. PERSONEEL – PROJECTEN (OPENBARE ZITTING)

Project OTA – personen met een handicap: goedkeuring van de uitbreiding van het project, de bijkomende contractuele personeelsbezetting en de bijhorende functiebeschrijving

De heer voorzitter

Dan gaan wij over tot punt 16: personeel. Het project OTA – personen met een handicap: goedkeuring van de uitbreiding van het project, de bijkomende contractuele personeelsbezetting en de bijhorende functiebeschrijving.

Vraagt iemand hierover het woord? Dan leg ik dit punt ter stemming.
Opening van de stemming.

[stemming]

Heeft iedereen gestemd? Einde van de stemming.
45 'ja', 21 onthoudingen.
Het punt is goedgekeurd.

PUNT 17. PROVINCIERAAD - ERETITELS (OPENBARE ZITTING)

Toekenning van de titel van ereprovincieraadslid

De heer voorzitter

Dan zijn we toe aan het verlenen van een eretitel aan ereprovincieraadslid Daniël De Vuyst.

Ik leg dit punt ter stemming. Het is een geheime stemming.
Opening van de stemming.

[stemming]

Heeft iedereen gestemd? Einde van de stemming.
65 'ja', 1 onthouding.
Bij dezen mag de heer Daniël De Vuyst zich ereprovincieraadslid noemen.

DEBATTEN

PUNT 18. PERSONEEL (OPENBARE ZITTING)

Rechtspositieregeling: wijzigingen

De heer voorzitter

Provinciepersoneel, punt 18. Rechtspositieregeling: goedkeuring van tekstuele aanpassingen, verduidelijkingen, wijzigingen van hogere wetgeving en aanpassingen naar aanleiding van een gewijzigde context of praktijkgerichte ervaring. Opmerkingen van de syndicale organisaties.

Volgens mij is dit punt uitvoerig toegelicht in de commissievergadering. Vraagt iemand hierover het woord? Ja, mevrouw Beldjoudi. U hebt het woord.

Mevrouw Beldjoudi

Dank u, meneer de voorzitter. Wij hebben grote bedenkingen bij de wijziging in artikel 37, Samenstelling en werking van de selectiecommissie. Tot nu toe was per selectiegedeelte de regel van toepassing dat de deskundigen van de selectiecommissie moeten bestaan uit personen van verschillend geslacht. Nu willen men deze regel overkoepelend voor de volledige selectiecommissie toepassen, dus niet meer voor de selectiegedeelten afzonderlijk. Het argument daarvoor is dat het te moeilijk is om binnen de selectiegedeelten een vertegenwoordiging van verschillende geslachten te voorzien. Wij begrijpen dat het niet gemakkelijk moet zijn, maar volgens ons is dit geen oplossing. De genderquota zijn er juist om waar een diverse vertegenwoordiging moeilijk is toch een diverse vertegenwoordiging na te streven. Het is allang duidelijk dat dat voor deze organen een aanwinst betekent. Het komt niet alleen overeen met de principes van democratie, maar het zorgt er ook voor dat dingen veelzijdig en vanuit verschillende invalshoeken bekeken kunnen worden. Dat komt de kwaliteit enkel maar ten gunste en het leidt tot overwogen en gedragen beslissingen. Verder geeft een evenwichtige genderverdeling binnen selectiecommissies een betere garantie op een meer evenwichtige vertegenwoordiging binnen de organisatie zelf. Wij willen er dan ook voor pleiten om geen stap terug te zetten, maar een evenwichtige genderverdeling na te streven. Daarmee stelt u een voorbeeld voor private en publieke organisaties. Bovendien optimaliseert u daarmee de kansen om er zeker van te zijn dat ieder beschikbaar talent aangeboord kan worden. Dank u wel.

De heer voorzitter

Mevrouw de gedeputeerde.

Mevrouw de gedeputeerde Bruggeman

Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik begrijp uiteraard de bekommernis van de collega. We hebben het er zelf intern ook over gehad. Maar onze directeur in de diensten, die zelf ook een vrouw is, heeft mij verzekerd dat het op bepaalde momenten voor een aantal selecties echt haast onmogelijk is om het bij elk gedeelte op die manier te regelen. Vandaar dat wij dit hier toelaten. Dan handelen we op momenten dat het niet anders kan toch in overeenstemming met onze eigen regelgeving en dan kan een selectie op zo'n moment toch doorgaan. Dat wil dan niet zeggen dat er geen enkele selectie zal zijn waarin in beide gedeeltes een vrouw zit. Het is bedoeld voor momenten waarop echt niemand te vinden is. Dan moet het mogelijk zijn dat men zegt: kijk, we voorzien het voor het geheel wel dat er een vrouw in zit, maar niet voor de beide gedeeltes. Ja, de collega hier wijst erop dat het natuurlijk ook in de omgekeerde richting mogelijk is. Voor een aantal van de selecties zal het misschien inderdaad wel eens in omgekeerde richting kunnen voorkomen. Maar het is dus echt bedoeld om het praktisch te houden, uit heel praktische overwegingen. Het is niet zo dat we onder dit mom iets willen gaan veranderen. Het is omdat de praktijk uitwijst dat we voor een aantal selecties niet anders kunnen. Maar uiteraard wordt er gestreefd naar een zo goed mogelijke samenstelling van de jury.

De heer voorzitter

Ja, mevrouw Beldjoudi.

Mevrouw Beldjoudi

De genderquota garandeerden tot nu toe dat daarnaar werd gestreefd, maar wie gaat nu garanderen dat dit blijft gebeuren? Ik denk dat dat ... Ja, maar het kader is er niet. Allez.

Mevrouw de gedeputeerde Bruggeman

Nee, nee, ik denk dat het kader duidelijk is. Er is alleen sprake van een aanpassing. Voor de hele selectieprocedure, dus zowel voor het mondelinge als voor het schriftelijke, blijft de genderverdeling van toepassing. Het geldt alleen niet meer voor de 2 onderdelen, maar over het geheel blijft het dus wel.

De heer voorzitter

Goed, ik leg dit dan ook ter stemming.
Opening van de stemming.

[stemming]

Heeft iedereen gestemd? Ja? Einde van de stemming.
67 'ja'.
Unanimitéit.

PUNT 19. PROVINCIERAAD – GEBRUIKSREGLEMENT FRACTIELOKALEN (OPENBARE ZITTING)

Vaststelling van het reglement inzake het gebruik van de fractielokalen – onmiddellijke inwerkingtreding

De heer voorzitter

Dan gaan we over naar punt 19: de fractielokalen van de provincieraad. Vaststelling van het reglement inzake het gebruik van de fractielokalen, met onmiddellijke inwerkingtreding.

Meneer Gryffroy.

De heer Gryffroy

Ja, beste collega's, ik ben blij dat we erin zijn geslaagd om tot een reglement of tot modaliteiten te komen. Ik moet wel zeggen dat de weg hiernaartoe een beetje pijnlijk was. Dat wil ik hier toch nog even benadrukken. Ik denk dat de N-VA-fractie, weliswaar als nieuwe fractie, altijd deze intentie medegedeeld heeft aan de diensten, aan mensen uit de deputatie. Ik herinner me ook dat we met een delegatie naar de voormalige gouverneur, André Denys, zijn geweest. Hij bewonderde het zelfs dat wij een fractiemedewerker in het provinciehuis gingen plaatsen. Voor hem is het ook altijd duidelijk geweest dat wij die mogelijkheid in ons fractielokaal in het provinciehuis wilden hebben. Je kunt discussiëren over de definitie van een fractielokaal, maar ik vind het logisch dat niet enkel provincieraadsleden toegang hebben tot zo'n lokaal, maar ook een fractiemedewerker. Daarvoor hebben we immers ook fractiemiddelen. Dat valt allemaal onder dezelfde definitie. Ik vond het dan ook wel wat spijtig dat we halfweg april nog op het bureau moesten vernemen dat de modaliteiten of de reglementen daar nog niet in voorzagen. Men speelde het op de definitie van fractiemedewerker: een fractiemedewerker is geen provincie-medewerker en omdat hij geen provincie-medewerker is, heeft hij geen toegang. Ik begreep dat sommige partijen die met kabinetten zitten het werk van de fractiemedewerker laten doen door de

DEBATTEN

provinciemedewerker, die dus aangeworven wordt via een ander kanaal. Desalniettemin denk ik dat hierbij de discussie kan gesloten worden, althans wat ons betreft. Wij zijn blij dat we nu tot een regeling hebben kunnen komen. Het heeft voor mij net iets te lang geduurd. Een halfjaar om zoiets geregeld te krijgen, vind ik in ondernemerszin veel te lang. Dat had veel sneller gekund. Maar ik ben uiteindelijk wel blij dat we hier tot een regeling kunnen komen waardoor een fractiemedewerker van een fractie in het fractielokaal in het provinciehuis kan tewerkgesteld worden.

De heer voorzitter

Ik zie dat ook fractieleider Fiers het woord gevraagd heeft.

De heer Fiers

Ja, dank u, voorzitter. Ik denk dat het een belangrijke doorbraak betekent dat het principe nu gesteld is. Over de modaliteiten daarvan ben ik op dit moment iets minder verheugd, omdat een en ander meer gemodereerd is op grote fracties dan op kleintjes. En wij zijn de kleintjes, hè? Dat betekent uiteraard dat we ook over minder fractiemiddelen beschikken. Als wij van plan zouden zijn om iemand aan te werven, dan zou het hoe dan ook gaan om een tewerkstelling in deeltijd. Het forfaitair begroten van de kosten is natuurlijk gebaseerd op een voltijdse tewerkstelling. Dat werkt voor ons in zo'n geval dus nadelig. Stel dat wij van plan waren om een fractiemedewerker aan te stellen voor 20 of 30%, dan zouden wij met de bescheiden fractiemiddelen die we hebben aan forfaitaire kosten op jaarbasis 1800 euro moeten betalen, als ik het goed becijfer. Dat is ongeveer al meer dan wat we die fractiemedewerker zouden kunnen betalen. Dan zitten we dus in een rare situatie. Daarom hadden wij gevraagd rekening te houden met de mogelijkheid om de kosten pro rata te berekenen. Ik heb van de meerderheidspartijen begrepen dat ze dat niet wilden. Dat kan ik alleen maar betreuren, want dan gaan wij heel hard moeten afwegen of we het op die manier wel kunnen doen. Zo gaat het mooie principe door de praktische uitwerking ervan ineens weer verloren voor de partijtjes die over minder middelen beschikken. In die zin vind ik het voor ons een maat voor niks. Maar ik gun het de collega's natuurlijk van harte dat zij gedepanneerd zijn. Ik gun het de fracties van de Vld en de N-VA, die in die situatie zitten, dat zij in alle geval toch vooruit kunnen gaan. Misschien kunnen we het beleid in de toekomst, als het wat meer ingeburgerd is, nog een beetje bijvijlen, zodat het misschien ook voor de kleine fracties gemakkelijker toegankelijk wordt. Maar wij kunnen met dit reglement niet akkoord gaan en zeker niet met deze bepaling. We gaan het dan ook niet goedkeuren.

De heer voorzitter

De eerste gedeputeerde.

De heer gedeputeerde Vercamer

Ja, meneer de voorzitter, ik zal vriendelijk zijn. C'est le ton qui fait la chanson. Het is de toon die het lied maakt. Ik ga de zaak niet op de spits drijven. Integendeel. Maar we hebben hier wel terecht mee aangetoond dat we indien het nodig is heel snel kunnen werken. Trouwens, we zijn hier in een politieke constellatie waarvan de raad van bestuur elke week samenkomt, hè? En de algemene vergadering komt om de maand samen. Dat gebeurt in het bedrijfsleven niet, hè? Ik ken raden van bestuur van bedrijven die maar 2 keer per jaar samenkomen, na de hoogmis. 2 keer per jaar en dan regelen ze alles bij het aperitief. Maar wij komen wekelijks samen en indien het nodig is, kunnen we snel handelen. De tussenkomst van collega Fiers is natuurlijk zeer aandoenlijk. Maar ik ga u toch een paar cijfers geven, meneer Fiers. Een personeelslid in dit huis kost gemiddeld 55.000 euro per jaar. Wat wij als vergoeding vragen, is eerder symbolisch: 150 euro per maand, x 12. Ge kunt rekenen: dat is 1800 euro. 1800 van 55.000 (regeltje van 3 toepassen). Dat is 3%. Niet overdrijven, hè? En als we dan nog moeten moduleren en aparte boekhoudingen moeten aanhouden, dan verliezen we er op de duur nog aan. We moeten serieus zijn. Als men dagelijks alleen de vuilbak komt legen en wekelijks een keer oppervlakkig kuist en een keer in de maand grondig kuist, dan is dat voor ons de reële kostprijs. Dan heb ik over de rest nog niet gesproken.

Wat nu het verloop van de zaak betreft: de fractieleider van N-VA heeft mij in den beginne, na de installatie van de provincieraad, of volgens mij zelfs daarvoor al, gezegd dat hij overwoog hier een

fractiemedewerker te plaatsen. Ik heb hem toen gezegd dat de reglementering dat niet toeliet. Sindsdien, meneer de fractieleider, hebben wij niet over het onderwerp gesproken. Ik hoor vandaag dat u er met de vorige gouverneur over gesproken hebt, naar aanleiding van een ontmoeting in zijn ambtswoning. Maar ik heb daar geen terugmelding over gekregen, hoor. Ge moet u tot de juiste personen wenden. Dank u.

De heer voorzitter

Ik denk dat 2 heren van stand op een deftige manier met elkaar het woord kunnen voeren. Dat is mooi, dat u de degens zo kruist, heren. Maar nog 1 tussenkomst en dan begraven we dit incident. Ja, meneer Gryffroy.

De heer Gryffroy

Ik wil gewoon 1 ding wijzigen. Er is in dat gesprek gezegd dat het niet tot de gewoonten behoort.

De heer voorzitter

Ja. Goed. Ik denk dat we hier het best de zaak met een monnellach afsluiten. En het colloque singulier is toch ook het colloque singulier, hè?

We zijn bij de vragen, collega's.

[Rumoer]

De heer voorzitter

Ah ja ... We moeten nog stemmen.

Ik was zo onder de indruk van dat mooie gesprek dat ik het belangrijkste vergat. We gaan de stemming openen.

Opening van de stemming.

[stemming]

Heeft iedereen gestemd? Einde van de stemming.

63 'ja', 6 onthoudingen.

U ziet wat er zou gebeuren als ik mevrouw De Merlier niet aan mijn zijde heb, die mij altijd aan alles herinnert.

Goed, dan gaan we nu over tot de vragen.

PUNT 20. VRAAG VAN RIET GILLIS (OPENBARE ZITTING)

Het persartikel in verband met het verkrijgen van het FSC-label voor provinciale domeinen

De heer voorzitter

Riet Gillis, inzake het persartikel in verband met het verkrijgen van het FSC-label voor de provinciale domeinen.

Mevrouw Gillis, u hebt het woord.

DEBATTEN

Mevrouw Gillis

Dank u wel, meneer de voorzitter. Op 21 maart verspreidde deputé Peter Hertog een persbericht met de mededeling dat de provinciale domeinen Het Leen en Den Blakken een FSC-label gekregen hebben. Dat is zeer positief nieuws, vermits het FSC-label een garantie is voor duurzaam bosbeheer. Maar daarnaast stellen we vast dat in Vlaanderen het areaal aan bos steeds kleiner wordt. Uit de Bosbarometer van Bos Plus leerden we dat in 2011 59 ha van de netto bosoppervlakte verdween. Anderzijds wil de Vlaming wel meer toegankelijk bos- en natuurgebied in zijn omgeving. Vandaag nog stond in De Standaard in een klein artikel dat 1 op de 10 Vlamingen 'grenzeloos groen' is – wat dat ook mag betekenen. Bijna 3 op de 10 Vlamingen zeggen dat ze milieubewuster zijn. Ik citeer uit een enquête van minister Joke Schauvliege. In 2011 lanceerde deze minister een oproep aan alle Vlaamse gemeenten en provincies om projecten in te dienen voor de aankoop van niet beboste terreinen. Op die manier zou de beloofde uitbreiding van het bosgebied met 10 ha tegen 2012 moeten worden gehaald. Wij zijn als provincie blijkbaar wel de koploper in de productie van groene stroom, wat de biomassa betreft. Dat heb ik daarnet geleerd van meneer Versnick. Maar tegelijk is Oost-Vlaanderen na West-Vlaanderen de meest bosarme provincie in Vlaanderen. De bebossingsindex van onze provincie is slechts 5,6%, tegen 10,4% gemiddeld in Vlaanderen. Dit brengt mij tot een aantal vragen. 1. Heeft de deputatie een plan of worden er concrete maatregelen genomen om het bos- en natuurgebied in onze provincie te vergroten? 2. Heeft de deputatie plannen om tijdens deze legislatuur zelf actief op zoek te gaan naar gronden om die te bebossen? En gaat men eventueel projecten indienen bij het boscompensatiefonds van de Vlaamse overheid? 3. Kunnen aankoopsubsidies worden gegeven aan erkende terreinbeherende verenigingen voor de aankoop van gronden met het oog op de uitbreiding van het areaal aan toegankelijk natuur en bos? Dank u wel.

De heer voorzitter

Ja, mevrouw Gillis, ik weet niet of ge blij verrast of ontgoocheld zult zijn, maar collega Dauwe zal antwoorden en niet meneer Hertog, aan wie u uw vraag had gesteld.

De heer gedeputeerde Dauwe

Dank u wel, meneer de voorzitter. Meneer de gouverneur, meneer de griffier, achtbare interpellante. Dank u voor uw opmerkingen in verband met het bosbeheer van onze provincie. Ik ga even de puntjes op de i zetten. De aankoop van nieuwe gronden voor de realisatie van bebossing of natuurgebied is inderdaad een van de speerpunten van de Milieubeleidsnota binnen onze directie Leefmilieu. En natuurlijk wordt daarbij voorrang gegeven aan de aankoop van gronden die talen of die in de directe nabijheid liggen van reeds bestaande provinciale domeinen. Elk jaar voorzien we gemiddeld 250.000 euro voor de aankoop van gronden voor bebossing. Vorig jaar hebben we daar liefst 460.000 euro extra voor vrijgemaakt. Van minister Schauvliege krijgen we trouwens nog eens 284.000 euro. Het is onze provinciale dienst Patrimonium die instaat voor de eerste contacten met de eigenaars en de pachters. Natuurlijk kan de omzetting van grond naar bos en van bos naar grond alleen plaatsvinden als er een akkoord is van de eigenaars, als zij bereid zijn grond te verkopen aan de provincie en als de pachtsituatie van de gebruiker dit toelaat. Met andere woorden: de provincie verwerft wel degelijk gronden, uitsluitend op basis van vrijwillige verkoop, maar ze doet ook aan positieve prospectie op gronden nabij de bestaande provinciale domeinen. In 2012 werd een provinciaal project voor bosuitbreiding van 12 ha landbouwgrond naast Het Leen gerealiseerd. Wat betreft de vraag naar provinciale subsidies aan erkende terreinbeherende verenigingen voor de verwerving van dergelijke gronden: die mogelijkheid bestaat niet meer. Het is niet meer in de budgetten voorzien. Wij kopen zelf gronden. We laten ze niet aan derden. We laten ze niet aan natuurverenigingen. Wij willen baas zijn in eigen buik. We kopen ze zelf. Maar het is wel mogelijk om bijvoorbeeld specifieke soorten beschermingsprojecten gesubsidieerd te krijgen. Daarvoor wordt jaarlijks nog wel 19.000 euro voorzien. Ik wil ten slotte zeggen dat de bosbalans voor onze provinciale domeinen en natuurgebieden bijzonder positief is. Het is waar dat wij vanuit historisch oogpunt iets meer een wat men noemt bosarme provincie zijn. Dat heeft natuurlijk ook iets te maken met de industrialisering van onze provincie. Maar we moeten niet per provincie kijken. We moeten het zien over heel Vlaanderen. Er is een evenwicht tussen Oost-Vlaanderen en Limburg. Met andere woorden: wij trachten nu de zogenaamde achterstand in te halen. Ik wil zeggen dat onlangs nog een akker van 1,5 ha naast het domein van onze collega Hertog werd aangekocht: bosgebied in Puyenbroeck. In het Gentbos werd een perceel landbouwgrond van 65 ha aangekocht. Onze provinciale

natuurgebieden Wachtebeke, Moortsele en Nazareth werden jaarlijks met wisselend succes uitgebreid. En in de periode van 2012-2013 werden toch heel belangrijke bosuitbreidingen gerealiseerd. Ik wil zeggen dat het Kloosterbos – en ik zal even wachten omdat het zo belangrijk is ....Want het is niet gemakkelijk om vandaag bossen aan te kopen, hè? Niemand wil zijn grond verkopen. Geld is toch waardeloos. In Wachtebeke zijn er 5 nieuwe aankoopdossiers, met in totaal 11 ha. In Moortsele is een wachtbekken van 2 ha aangekocht voor bebossing. Ten slotte noem ik de inspanningen van de gewezen OCMW-voorzitter van Gent, onze huidige collega meneer Versnick. Hij is zo bijzonder vriendelijk geweest om naast de 54 ha bos nog 27 ha Hospicebos in Nazareth aan te kopen, dat eerst gekoppeld werd aan het ruilverkavelingsproject Schelde-Leie. Sta mij toe te zeggen dat wij vorig jaar op een bijzondere wijze de zogenaamde historische achterstand voor een groot deel hebben weggewerkt en dat onze achterstand met betrekking tot het bosareaal eigenlijk tenietgedaan is. Dat is niet mijn verdienste, maar de verdienste van de deputatie en eigenlijk van de hele provincieraad. Dank u.

De heer voorzitter

Ja, mevrouw Gillis.

Mevrouw Gillis

Wel, ik wil even zeggen: de vraag was niet echt gericht aan een bepaalde gedeputeerde. Ik stelde de vraag naar aanleiding van een artikel van deputé Hertog. Meneer de deputé, ge hebt een heleboel cijfers gegeven. Dank u wel daarvoor. Ik onthoud vooral dat elk jaar 250.000 euro wordt besteed aan de aankoop van bossen. Ja? Maar als ik het goed begrijp, is dat gewoon het aankopen van bossen die al ergens bestaan. Ik vraag me af hoeveel hectare er dan bebouwd is. Hoeveel hectare is vorig jaar aangeplant? Daar gaat het over. Het gaat mij niet om het aankopen van bos, het gaat mij om de uitbreiding van het aantal hectaren bos in Oost-Vlaanderen.

De heer gedeputeerde Dauwe

U hebt volledig gelijk. Dat is inderdaad de kern van de vraag. Ik heb daarom ook bijvoorbeeld in het geval van het Hospicebos duidelijk een verschil gemaakt binnen het totaal van 80 ha. Aan de ene kant is er een gedeelte van ongeveer 54 ha – collega Versnick zal mij verbeteren als het getal niet juist is. Dat gedeelte is al bos, maar dat gaan wij nu uitdunnen, toegankelijk maken en gebruiken. Dat is ook belangrijk, maar daar zwijg ik nu over. Daarnaast is er echter 27 ha grond om te bebossen. En we zijn met die bebossing bezig. Ik denk dat we in totaal vorig jaar, ruwweg geschat, ongeveer 34 à 35 ha nieuwe grond bebost hebben. Als het cijfer niet helemaal juist is, verontschuldig ik me daarvoor, maar ik acteer op uw vraag en ik zal u daarop schriftelijk door onze diensten laten antwoorden. Het is inderdaad juist: het is niet belangrijk bestaande bossen te kopen. Dat blijven bossen. Het is wel belangrijk nieuwe bossen aan te leggen. En ik denk dat dat vorig jaar ongeveer 34 ha geweest is.

De heer voorzitter

Ik denk dat we dan naar de volgende vraag kunnen overgaan.

PUNT 21. VRAAG VAN ANNEMIE DEMUYT (OPENBARE ZITTING)

De Oude Briel Baasrode

De heer voorzitter

Mevrouw Demuyt, inzake de Oude Briel te Baasrode.
Mevrouw, u hebt het woord.

DEBATTEN

Mevrouw Demuyt

Ja, dank u wel. Beste collega's, het gaat dus over de Oude Briel in Baasrode. Er zijn een aantal persartikelen verschenen waaruit blijkt dat de Vlaamse regering beslist heeft om de Schelde uit te diepen richting Gent. Dat uitdiepen begint in Dendermonde, want tot Dendermonde kunnen al grote schepen van 2 ton varen, maar van Dendermonde tot Gent niet. De vraag is nu: wat is de impact van die uitdieping op het dossier van de Oude Briel in Baasrode dat nog steeds lopende is? Daar heb ik dan nog een kleine vraag bij. Zoals we vernomen hebben, was de oplevering van het MOBER voorzien in het voorjaar. Nu, als ik naar buiten kijk, denk ik dat het voorjaar goed begonnen is. Mijn vraag is dan ook concreet: wanneer wordt dat MOBER precies opgeleverd? En dan nog een derde en laatste vraag: Hoe gaat het project Oude Briel gefinancierd worden en is daarbij tussenkomst van Europa voorzien? Dank u.

De heer voorzitter

Gedeputeerde Versnick. Ah, eerst .... er komt een vraag bij. Ik zal eerst ook meneer Van Gucht laten tussenkomen. Dat is eenvoudiger, denk ik. Ja, collega?

De heer Van Gucht

Dank u, voorzitter. Collega's, als ge weet dat ik 43 jaar in het betreffende gebied gewoond heb en dat het nu 50 m van mijn deur ligt, begrijpt ge wel dat ik dit dossier met iets meer dan gewone belangstelling volg. Nu, er hangen inderdaad de laatste tijd wat geruchten in de lucht. Het MOBER zou klaar zijn. Men zou er al resultaten naar gelekt hebben. Onze partij wil ook graag weten wanneer het nu eindelijk komt. De vraag van de collega is waarschijnlijk ook ingegeven door de vraag die haar collega's in de gemeenteraad in Dendermonde gesteld hebben. In die gemeenteraad is onder andere de vraag gesteld: hoe zit het nu eigenlijk met de indeling van het plan in 2 delen? Vorig jaar in maart is er een kort perscommuniqué geweest. Daarin stond dat het plan in 2 delen zal opgesplitst worden, een oostelijk deel voor directe ontwikkeling en een westelijk deel waar men nog mee zou wachten. Dat is op dit moment nog de enige rechtsgrond die de betrokkenen hebben. Onze vragen zijn daarom ook: 1. Wanneer komt er eindelijk een afbakening op terreingebied, dus een duidelijke afbakening? 2. Hoe zit het met het opkopen van woningen? We hebben onlangs gehoord dat een zestal woningen zou opgekocht zijn. Ik heb weet van een. Dat is een woning die sindsdien totaal verwaarloosd is. Men denkt in de buurt aan een Doel 2-scenario: opkopen en laten verkrotten zodat de rest niets meer waard is. En dan ten slotte: de geruchten over de beruchte ontsluitingsweg. De schepen van Dendermonde heeft in de laatste gemeenteraadsvergadering nog eens bevestigd dat zonder de ontsluitingsweg geen sprake kan zijn van enige overslagfunctie van dat gebied. In hoeverre wordt dat gesteund door de 3 initiatiefnemers, de POM, Waterwegen en Zeekanaal en de provincie? En ... ja, dat was het ongeveer.

De heer voorzitter

Ja, gedeputeerde.

De heer gedeputeerde Versnick

Collega's, in het kader van het afbakeningsproces van het kleinstedelijk gebied Dendermonde werd voor het industrieterrein aan de Schelde in Baasrode een aparte en uitvoerige studie opgemaakt omwille van zijn diverse stedelijke potenties. Het is de bedoeling om de visie die uit deze studie geselecteerd werd – het masterplan werd overigens door de deputatie goedgekeurd op 30 juli 2009 – te vertalen naar een realistisch en haalbaar plan. Dat plan moest ook een beetje ambitieus zijn, maar niet overambitieus, meneer Fiers. Om dit te bereiken werd een samenwerking opgezet tussen het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen, de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij – de POM dus – en Waterwegen en Zeekanaal (W&Z). De dienst Ruimtelijke Planning van de provincie staat in voor het planningstraject en zorgt voor de opmaak van het PRUP en voor het onderzoeken van de effecten voor milieu en mobiliteit. De status van de plan-MER is dat de ontwerp tekst een van de komende weken voorgelegd wordt aan de deputatie en vervolgens doorgestuurd wordt naar de dienst MER, zodat de bespreking ervan kan georganiseerd worden. Wat het MOBER betreft: de studie is in afwachting van de laatste adviezen nog niet opgeleverd,

wat men daarover ook in kranten wil schrijven. De voorgestelde milderende maatregelen voor mobiliteit worden uiteraard wel meegenomen in de plan-MER. W&Z staat, uiteraard in samenwerking met diverse bedrijven, in voor de realisatie van het project binnen het wettelijke en budgettaire kader. Zo worden kaaimuren aangelegd door middel van een PPS-constructie, waarbij de private partner 20% financiert. Het Vlaams Gewest financiert 80% van de vaste infrastructuur. Deze steunmaatregel is goedgekeurd door Europa, maar wordt dus mede gefinancierd door het Vlaams Gewest. De POM Oost-Vlaanderen staat in voor de projectcoördinatie en verzorgt de communicatie. Met andere woorden: zodra er echte beslissingen zijn, zal uiteraard een communicatietraject opgestart worden in de richting van de betrokkenen. Voor het ogenblik is alles wat daarover geschreven wordt nog altijd meer 'radio trottoir' dan dat het echte beslissingen zijn. Dan ga ik nu meer concreet in op de studie over het uitdiepen van de Schelde, die mevrouw Demuyt heeft aangehaald. De studie tot het eventueel uitdiepen van de Bovenschelde is nog lopende. Het gaat dus louter om een haalbaarheidsonderzoek. Over de realisatie is nog geen beslissing genomen. Het project te Melle is te zien in het licht van de realisatie van het Sigmoplan. Sowieso heeft een eventuele uitdieping geen directe invloed op laad- en loskades. Het gaat immers gewoon om de op- en afritten van waterwegen. Het verschil zal zijn dat tussen Baasrode en Gent schepen van 2000 ton kunnen varen, terwijl bij de huidige diepte van de waterweg het maximum op 1350 ton ligt. Dat zou aanleiding kunnen geven tot een efficiëntiewinst voor de binnenvaart. Wat het aankopen van woningen betreft, collega: sinds ik voorzitter ben van de POM heeft die maatschappij geen enkele woning aangekocht. Wij zijn ook enkel verantwoordelijk voor de projectcoördinatie en voor de communicatie rond een en ander.

De heer voorzitter

Mevrouw Demuyt.

Mevrouw Demuyt

Ja, meneer de deputé, ik heb toch nog een klein vraagje over de financiering. Als ik het goed begrepen heb, zit daar dus geen tussenkomst van Europa bij.

De heer gedeputeerde Versnick

Volgens mij zit daar geen tussenkomst van Europa bij. De steunmaatregel is goedgekeurd door Europa.

PUNT 22. VRAAG VAN LAURENZ PELEMAN (OPENBARE ZITTING)

De mogelijkheid om een provinciale groepsaankoop van energiebesparende maatregelen te organiseren

De heer voorzitter

Dan gaan we over tot de laatste vraag van de dag. Die is van Laurenz Peleman, over de mogelijkheid om een provinciale groepsaankoop van energiebesparende maatregelen te organiseren.

De heer Peleman

Ja, dank u wel, meneer de voorzitter. Geachte collega-raadsleden, mevrouw en heren gedeputeerden, meneer de gouverneur, we hebben onder punt 4 al een mooie en uitgebreide bespreking gehad over de productie van groene energie. Nu, ik heb me door een wijs man laten vertellen dat de meest groene energie nog altijd de energie is die je niet verbruikt. Een manier om minder energie te verbruiken, is het isoleren van woningen. De voordelen daarvan zijn nogal talrijk. Uiteraard zijn er gunstige effecten op milieu en klimaat, maar energie-efficiëntie leidt ook tot een aanzienlijke kostenbesparing voor de burger. Daarenboven heeft het Vlaams Gewest zichzelf opgelegd om tegen 2020 alle woningen op zijn

DEBATTEN

grondgebied te voorzien van onder andere dakisolatie en dubbele beglazing. Dat is terug te vinden in het zogenaamde Energierenovatieprogramma 2020. Dat alles in ogenschouw nemend, denk ik dat iedere stap in de richting van het realiseren van die streefdoelen het overwegen waard is. En vermits de provincie Oost-Vlaanderen het verduurzamen van energiegebruik zowel bij zichzelf als bij de Oost-Vlaamse burger wil stimuleren, denk ik dat een provinciaal initiatief hierin een schakel kan zijn. Daarom kom ik met een idee. Dit jaar wordt al voor de derde keer een groepsaankoop georganiseerd voor groene energie. Dat staat in deze mooie folder, die we hier konden vinden. Mijn idee is nu om dat principe voor groepsaankoop uit te breiden naar zogenaamde energiebesparende maatregelen, zoals dakisolatie en – eventueel – dubbele beglazing. De groepsaankoop voor groene energie zoals die tot nu toe door dit huis wordt georganiseerd, heeft een aanzienlijk drempelverlagend, maar ook prijsverlagend effect laten zien. Andere projecten rond groepsaankoop van dakisolatie, maar dan op kleinere schaal, zowel binnen als buiten de provincie, tonen aan dat de burger echt wel interesse heeft om hierin te participeren. Mijn concrete vragen aan de deputatie zijn: 1. Hoe staat de deputatie tegenover dit principe van groepsaankoop voor technieken die de energie-efficiëntie verhogen? 2. Is de deputatie eventueel bereid om tot een initiatief over te gaan? 3. Welke andere stimulerende maatregelen worden vanuit de provincie getroffen of kunnen in de toekomst vanuit de provincie worden getroffen om energie-efficiëntie te stimuleren? Dank u.

De heer voorzitter

Gedeputeerde Hertog.

De heer gedeputeerde Hertog

Dank u wel, voorzitter. Collega Peleman, laat ik beginnen met een citaat ....

De heer voorzitter

Er is nog een collega die het woord gevraagd heeft. Voor u antwoordt, denk ik dat het handiger is om hem eerst aan het woord te laten.

De heer Gryffroy

Dank u. Ik vond de vraag prachtig getelefoneerd, maar onze visie op dit onderwerp is duidelijk. We kregen hier inderdaad een foldertje over de groepsaankoop van elektriciteit. Dat initiatief hebben jullie vorig jaar gelanceerd. Ik denk dat dat een goed initiatief was. Ondertussen zijn er federaal bijkomende initiatieven geweest. De vraag moet later waarschijnlijk gesteld worden of we dat initiatief een jaar later nog moeten toepassen. Het gaat immers om een beslissing van voor onze tijd, als ik het zo mag uitdrukken. Maar gaan we nu ook denken aan een groepsaankoop van energiebesparende maatregelen? We moeten eerst nadenken over de praktische uitwerking daarvan. Het betekent dat ge op de een of andere manier bedrijven moet aanstellen die deze maatregelen gaan realiseren. Wie gaat de financiering daarvan op zich nemen? Enzovoort, enzovoort. Ik bedoel: zitten we straks in een ESCo-verhaal? Waar stopt ten einde toch de taak van een provinciale overheid? We kunnen straks misschien ook een kans geven aan al diegenen die bijvoorbeeld een warme jas willen hebben. Dan doet ge misschien een groepsaankoop van jassen. Hè? O, dat is uw voorstel! Ja, waarschijnlijk wel. Maar ik bedoel: is dat onze taak? Er zal ook weer sprake zijn van administratiekosten. Wie gaat die dan betalen? Wie gaat dat organiseren? We kunnen misschien ook wel een groepsaankoop van televisies doen of van Apples, enzovoort. Ik denk dat het hier niet enkel gaat over het mooie, leuke initiatief. Als ge daarmee naar de pers stapt, hebt ge de pers zeker mee. Die gaat er voor 100% mee akkoord. Maar het gaat hier over het kerndebat van de provincie: wat is de taak van de provincie en wat is geen taak van de provincie. En u moet dergelijke zaken niet onderschatten. Ik heb daar zo wat ervaring mee, met dergelijke zaken. Onderschat het niet. Daar gaat de provincie zich vierkant mee tegen de muur rijden. Dat is mijn visie. Sorry, meneer de gedeputeerde, ik laat u nu het telefoongesprek afwerken.

De heer voorzitter

Ja. Het gaat niet over de aankoop van 'Damartkes' blijkbaar, maar .... gedeputeerde Hertog.

De heer gedeputeerde Hertog

Geen probleem. It's the duty of the opposition to oppose, zegt men dan altijd. Hoe ongeloofwaardig het ook klinkt, het was geen getefoneerde vraag. Maar ik begrijp zeer goed dat ge dat niet gelooft. Laat me beginnen met een citaat dat terug te vinden is op pagina 12 van ons huidige bestuursakkoord: "De groepsaankoop groene stroom kan eventueel uitgebreid worden en gefaciliteerd worden naar groepsaankopen voor energiebesparende producten." Daarmee is meteen het antwoord gegeven op de vraag hoe de deputatie staat tegenover de groepsaankoop als drempelverlagend initiatief. Met andere woorden: wij staan daar positief tegenover. Wat dakisolatie en dubbele beglazing betreft, werken we momenteel wel via de zogenaamde energiesnoeiersbedrijven. Dat zijn non-profitorganisaties die opgericht zijn om energiescans uit te voeren bij gezinnen en om een aantal eenvoudige ingrepen te kunnen uitvoeren. Sinds 1 september 2008 kunnen zij daarvoor rekenen op een subsidie van de provincie. De provincie ondersteunt hen ook voor de organisatorische uitbouw. Wij voorzien in het reglement daarvoor een eenmalige subsidie van maximaal 4000 euro. In 2012 ontvingen 3 energiesnoeiersbedrijven samen een kleine 30.000 euro voor die isolatiewerken. Stilaan evolueren we ook naar een situatie waarbij de werking van die energiesnoeiersbedrijven, mede dankzij .....

De heer voorzitter

Een ogenblikje, collega. Nog even uw aandacht, collega's. Het is interessant. Het was in het begin interessant, maar het is nog altijd interessant. Dus nog even geduld.

De heer gedeputeerde Hertog

Dank u, voorzitter. Stilaan evolueren we dus ook naar een situatie waarbij die energiesnoeiersbedrijven grondgebieddekkend zijn, mee dankzij de ondersteuning van de provincie. Toch geven deze cijfers ook aan dat onze ambities met deze aanpak steeds vrij bescheiden zullen zijn. Daarom is op een bepaald moment het idee gegroeid om voor isolatiemateriaal bijvoorbeeld rechtstreeks via een groepsaankoop te interveniëren. Dat idee is zeker het onderzoeken waard. Volledigheids- en voorzichtigheidshalve houd ik het op het onderzoeken ervan, want onze provinciale dienst zet momenteel alle zeilen bij voor de nieuwe groepsaankoop van groene stroom. Het is de derde keer dat we die groepsaankoop organiseren. Vorig jaar ging het om 60.000 Oost-Vlaamse gezinnen. Zo klein is dat dus niet, denk ik. Het is ook niet een kwestie van morrelen in de marge. En het zal u verbazen dat er wel wat werk inkruipt, maar nauwelijks geld. Er zijn privéfirma's op de markt die ons daarin uitstekend kunnen ondersteunen. Maar nieuwe operaties op de terreinen van de groepsaankoop zijn dus pas denkbaar wanneer de huidige operatie van de aankoop van groene stroom achter de rug is. Ondertussen hebben we natuurlijk ook kunnen vernemen dat in onze provincie een aantal burgerinitiatieven de kop heeft opgestoken. Dat zal meneer Gryffroy misschien wel tevreden stellen. Samen Sterker is een van die initiatieven, EnerGent is een tweede. Die burgerinitiatieven willen werken rond energie, maar ze hebben zich ook tot taak gesteld om groepsaankopen te organiseren, voornamelijk op het vlak van energie. Dan moet ge als overheid uzelf inderdaad afvragen of het beter is dat burgerinitiatieven dat doen of dat het beter is dat de provincie dat doet. Volgens mij zal het zich de komende jaren wel uitkristalliseren wie er het meest efficiënt in is. Maar het is een beetje te gek voor woorden als we elkaar de duvel aandoen en als we beginnen te concurreren met groepsaankopen. Ik denk dus dat we met het uitwerken van nieuwe pistes alleszins rekening moeten houden met deze nieuwe spelers en dat we eventueel tot goede afspraken moeten komen. Dat neemt niet weg dat ik ervan overtuigd ben dat het principe van groepsaankopen een goed principe is. Over de vraag of we het allemaal zelf moeten organiseren, zal het komende jaar wel meer duidelijkheid komen.

DEBATTEN

De heer voorzitter

Goed, dat is een duidelijk antwoord.

Meneer de gouverneur, dames en heren, ik stel vast dat onze agenda afgehandeld is. De provincieraad zal opnieuw vergaderen op woensdag 22 mei van dit jaar, stipt om 14.00 uur. Ik sluit hierbij de vergadering.

EINDE VAN DE ZITTING